

บทที่ 3

กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการยุ่งเหยิงกับพยานบุคคล

ในบทนี้จะเน้นศึกษาบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการยุ่งเหยิงกับพยานบุคคล ซึ่งมีทั้งประเทศในระบบแองโกลอเมริกันและประเทศในระบบประมวลกฎหมายเพื่อจะได้นำมาใช้เปรียบเทียบกับบทบัญญัติของประเทศไทยต่อไป

1. ประเทศอังกฤษ

เนื่องจากประเทศอังกฤษเป็นประเทศต้นแบบของระบบกฎหมายแบบแองโกลอเมริกัน ดังนั้นจึงทำให้ระบบกฎหมายของประเทศอังกฤษแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนความผิดตามคอมมอนลอว์ (Common Law Crime) และส่วนความผิดตามพระราชบัญญัติ (Statute Law) ซึ่งกฎหมายที่เอาผิดการยุ่งเหยิงกับพยานบุคคลนั้นจึงปรากฏในทั้ง 2 ส่วนนี้เช่นกัน

1.1 ความผิดตามคอมมอนลอว์ (Common Law Crime)

ในประเทศอังกฤษ จากสถิติปี ค.ศ. 2001 มีคดีถึงกว่า 30,000 คดีที่ต้องยกฟ้องเนื่องจากพยานและผู้เสียหายปฏิเสธที่จะมาให้การในศาล ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะมีสาเหตุมาจากการข่มขู่พยาน¹ ซึ่งความผิดตามกฎหมายคอมมอนลอว์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้คือ ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล (Contempt of Court) ความผิดฐานบิดเบือนกระบวนการยุติธรรม (Perverting the Course of Justice) และความผิดฐานใช้ให้ผู้อื่นเบิกความเท็จ (Subornation of Perjury)

¹ Susan S. M. Edwards, "Perjury and Perverting the Course of Justice Considered," *Crim. L.R.* 2003, AUG, 525-540 <www.westlaw.com>, p.1.

1.1.1 ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล (Contempt of Court)

ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลเป็นความผิดที่มุ่งคุ้มครองกระบวนการยุติธรรม² โดยการละเมิดอำนาจศาล หมายรวมถึง การกระทำอันเป็นอุปสรรคต่ออำนาจหรือศักดิ์ศรีของศาล เนื่องจากการกระทำนั้นๆ แทรกแซงกระบวนการพิจารณา ทั้งนี้ ผู้กระทำต้องรับโทษปรับหรือจำคุก³ นอกจากนั้นการละเมิดอำนาจศาลยังหมายความรวมถึงการกระทำที่เป็นการไม่เคารพศาลหรือกระบวนการพิจารณาของศาลโดยการขัดขวางกระบวนการพิจารณาหรือการกระทำที่อาจทำให้ศาลเสื่อมเสียชื่อเสียง⁴ และความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล (Contempt of Court) เป็นความผิดที่มีความสำคัญและพบเห็นได้บ่อยตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน⁵

วัตถุประสงค์ของการเอาผิดการกระทำที่เป็นการละเมิดอำนาจศาลก็คือ การให้อำนาจแก่ศาลในการปกป้องอำนาจของตนและรักษาความศักดิ์สิทธิ์และความน่าเคารพแก่ศาลในการใช้อำนาจ ออกคำสั่งใดๆ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นหลักประกันให้กับกระบวนการพิจารณาคดีอีกด้วย⁶

นอกจากนั้นหลักการสำคัญเบื้องหลังความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลอีกหลักการหนึ่งได้แก่ หลักการที่ว่าบุคคลจะต้องได้รับการพิจารณาที่ยุติธรรมและปราศจากอคติ⁷ และไม่มีกระบวนการยุติธรรมใดที่จะมีประสิทธิภาพถ้าคู่ความทั้งสองฝ่ายไม่มีความมั่นใจว่าการพิจารณาคดีจะดำเนินไปอย่างเป็นธรรม ดังนั้นจึงต้องมีบทลงโทษสำหรับคำพูดหรือการกระทำที่จะก่อให้เกิดอคติในการพิจารณาโดยเฉพาะในกระบวนการพิจารณาที่ใช้ระบบลูกขุน ทั้งนี้เนื่องจากระบบการพิจารณาคดีแบบลูกขุนนั้นตั้งอยู่บนข้อสมมติฐานที่ว่าลูกขุนแต่ละคนต้องพิจารณา

² David Feldman, English Public Law (New York: Oxford University Press, 2004), p. 507.

³ Black's Law Dictionary

⁴ Paul Coltoff, "Contempt", Corpus Juris Secundum, 17 C.J.S. Contempt § 2

⁵ Borrie and Lowe, Law of Contempt, 2nd Edition (London: Butterworths, 1983), p. 1.

⁶ Paul Coltoff, *supra note 4*.

⁷ Michael Zander, Cases and Materials on the English Legal System, 10th Edition (Cambridge: Cambridge University Press, 2007), p. 370.

พยานหลักฐานที่รับฟังได้ (Admissible Evidence) และเป็นพยานหลักฐานที่น่าเชื่อถือในศาลเท่านั้น⁸

การละเมิดอำนาจศาลปรากฏในหลายรูปแบบ เช่น การไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล การก่อกวนความวุ่นวายในกระบวนการพิจารณาคดี การทำลายสิ่งของที่ถูกลักหรืออายัด การข่มขู่ทำร้ายลูกขุนหรือผู้พิพากษา เป็นต้น ทั้งนี้ การกระทำที่มีผลต่อพยานบุคคลก็ถือเป็นกรแทรกแซงกระบวนการยุติธรรมรูปแบบหนึ่งและอาจจะเกิดขึ้นได้หลายกรณี โดยเรียกว่าเป็นการกระทำต่อพยานโดยตรง (Direct Approaches to Witnesses) กล่าวคือ การกระทำใดๆ ที่เป็นการข่มขู่หรือชักจูงให้พยานบุคคลไม่มาศาลหรือไม่ยอมให้การในศาล ทั้งนี้แม้ว่าการกระทำดังกล่าวจะไม่ประสบความสำเร็จหรือเป็นแค่การพยายามกระทำก็ตาม¹⁰ ดังนั้นการกระทำต่างๆ เช่น การข่มขู่ ว่าจ้าง ทิดสินบนหรือการกระทำที่มีขอบประการอื่นที่จะส่งผลกระทบต่อพยานหรือผู้ที่คาดว่าจะพยานยอมเป็นความผิด เช่น

ในคดี Regina v. Andrews 1973 จำเลยเป็นพยานรู้เห็นเหตุการณ์การเกิดอุบัติเหตุรถชนกัน จำเลยได้เรียกร้องเงินจำนวนหนึ่งจากคนขับรถฝ่ายหนึ่งเพื่อตนเองจะให้การเท็จ ดังนั้นการกระทำของจำเลยเป็นการบิดเบือนกระบวนการยุติธรรม (Perverting Course of Public Justice) และต้องโทษจำคุก 18 เดือน หรือในคดี Shaw v. Shaw¹¹ ซึ่งเป็นเรื่องที่นาง Shaw ภริยาฟ้องหย่า นาย Shaw สามีเนื่องจากประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง โดยคนรับใช้ของนาง Shaw เป็นพยานรู้เห็นการทารุณกรรมที่นาย Shaw กระทำต่อนาง Shaw แต่นาย Shaw กลับเขียนจดหมายข่มขู่คนรับใช้ว่าหากไปให้การต่อศาล ตนเองจะฟ้องคนรับใช้ในข้อหาแจ้งความเท็จ ดังนั้นการกระทำของนาย Shaw มีความมุ่งหมายเพื่อป้องกันไม่ให้พยานเบิกความจึงเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล

นอกจากนั้นการกระทำที่เป็นการว่าจ้างหรือสินบนพยานก็เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลเช่นกัน ในคดี Lewis v. James¹² จำเลยได้พยายามว่าจ้างพยานคนหนึ่งให้ซ่อนตัว

⁸ Borrie and Lowe, *supra note 5*, p. 2.

⁹ Borrie and Lowe, *supra note 5*, p. 100.

¹⁰ Archbold, *Criminal Pleading, Evidence and Practice*, 38th, 1973, para. 3451.

¹¹ (1861) 2 Sw & Tr 517, 31 LJPM & A 35.

¹² Cited by Borrie and Lowe, *Supra note 5*, p. 271.

เพื่อให้คู่ความอีกฝ่ายหาไม่พบ หรือในคดี *Re Hooley, Rucker's case*¹³ ซึ่งจำเลยเป็นกรรมการบริษัทแห่งหนึ่งได้จ้างนางสาว Hooley เป็นเงินจำนวน 1,500 ปอนด์เพื่อให้นางสาว Hooley ไม่ไปเบิกความในคดีล้มละลายคดีหนึ่ง ซึ่งต่อมากฎหมายบริษัทคนนั้นต้องถูกปรับเป็นเงินจำนวน 200 ปอนด์ อย่างไรก็ตามหากเป็นการจ่ายเงินให้แก่พยานเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาเบิกความตามจริงจะไม่ใช่ความผิด¹⁴

การกระทำความผิดที่เป็นการละเมิดอำนาจศาลนั้นอาจเกิดขึ้นในช่วงใดก็ได้ กล่าวคือ การกระทำใดๆ ต่อพยานในระหว่างที่เดินทางมาศาล อยู่ในศาลหรือเดินทางกลับจากศาลแล้วแล้วแต่เป็นความผิดทั้งสิ้น¹⁵ นอกจากนั้นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลนั้นยังรวมถึงกรณีที่มีการกระทำใดๆ ต่อพยานหลังจากที่การพิจารณาคดีเสร็จสิ้นแล้ว (Victimization of Witnesses after the Conclusion of Proceedings) ด้วย โดย Lord Denning ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ในคดี *Attorney-General v. Butterworth*¹⁶ ได้ให้เหตุผลประกอบคำพิพากษาไว้ว่า “เราจะคาดหวังว่าพยานจะให้การอย่างอิสระและตรงไปตรงมาได้อย่างไร หากหลังจากคดีจบลงแล้วเขาจะได้รับผลร้ายจากการให้การนั้น ศาลจะสามารถเชื่อได้อย่างไรว่าพยานจะให้การอย่างซื่อสัตย์ หากเมื่อพยานให้การแล้วเขาจะต้องตกงาน หรือไม่สามารดำเนินธุรกิจต่อไปได้ หรือถูกลดตำแหน่งลงเนื่องจากกรที่เขาให้การ ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นจริงๆ ข่าวนี้อาจต้องแพร่ออกไปและพยานในคดีอื่นก็จะไม่เต็มใจมาศาล หรือถึงเลที่จะพูดความจริงเพราะกลัวผลที่จะตามมา”

1.1.2 ความผิดฐานบิดเบือนกระบวนการยุติธรรม (Perverting the Course of Justice)

ความผิดฐานบิดเบือนกระบวนการยุติธรรมหมายถึงการกระทำที่เป็นการทำหรือแสดงหลักฐานเท็จหรือใช้ให้ผู้อื่นกระทำต่อเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อชี้้นำโดยมิชอบหรือแทรกแซงพยานไม่ว่าจะโดยการข่มขู่หรือทำร้ายพยานซึ่งจะเห็นได้ว่าความผิดฐานบิดเบือนกระบวนการยุติธรรมนี้มีลักษณะการกระทำคล้ายกับความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ดังนั้น การกระทำหนึ่งๆ ที่มีความผิดฐานบิดเบือนกระบวนการยุติธรรมก็อาจจะมีความผิดฐานอื่นด้วย เช่น การชักจูงพยานบุคคลไม่ให้เบิกความยอมเป็นทั้งความผิดฐานบิดเบือนกระบวนการยุติธรรม

¹³ *Ibid.*

¹⁴ *Ibid*, p. 273.

¹⁵ *Ibid*, p. 270.

¹⁶ *Attorney-General v. Butterworth* [1963] 1 QB 696, [1962] 3 All ER 326.

แล้วยังเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลอีกด้วย¹⁷ ทั้งนี้ความผิดฐานบิดเบือนกระบวนการยุติธรรมนี้เป็นความผิดที่มีโทษสูงสุดถึงจำคุกตลอดชีวิต อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงยังไม่มีคดีใดที่ศาลลงโทษจำคุกเกินกว่า 10 ปี¹⁸ แต่อย่างไร

1.1.3 ความผิดฐานใช้ให้ผู้อื่นเบิกความเท็จ (Subornation of Perjury)

ความผิดฐานใช้ให้ผู้อื่นเบิกความเท็จเป็นความผิดคอมมอนลอว์ที่คู่กับความผิดฐานเบิกความเท็จ (Perjury) โดยต่อมาได้มีการบัญญัติความผิดฐานใช้ให้ผู้อื่นเบิกความเท็จไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเบิกความเท็จ ค.ศ. 1911 (The Perjury Act 1911) มาตรา 7(1) ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ใดช่วยเหลือ ยุยงส่งเสริม แนะนำ จัดการ หรือใช้ให้ผู้อื่นกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (กระทำความผิดฐานเบิกความเท็จ) ต้องถูกดำเนินคดีต่างหากเป็นอีกคดีหนึ่งและต้องระวางโทษมรยโทษ (จำคุกไม่เกิน 2 ปีหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ)¹⁹” การกระทำความผิดตามมาตรานี้อาจกระทำโดยการจ้างพยานหรือกระทำโดยวิธีการอื่นอันมิชอบ

¹⁷ Richard Card, *Criminal Law*, 12th Edition (London: Butterworths, 1992), p. 385.

¹⁸ Susan S. M. Edwards, *supra Note 1*, p.2.

¹⁹The Perjury Act 1911 section 7 Aiders, abettors, suborners, &c

(1)Every person who aids, abets, counsels, procures, or suborns another person to commit an offence against this Act shall be liable to be proceeded against, indicted, tried and punished as if he were a principal offender.

(2)Every person who incites . . . another person to commit an offence against this Act shall be guilty of a misdemeanour, and, on conviction thereof on indictment, shall be liable to imprisonment, or to a fine, or to both such imprisonment and fine.

1.2 ความผิดตามพระราชบัญญัติ (Statute Law)

บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติของประเทศอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการยุ่งเหยิงกับพยานบุคคลอยู่ในมาตรา 51 แห่ง Criminal Justice and Public Order Act 1994 ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวแยกออกได้เป็น 2 ความผิด²⁰ ได้แก่

1.2.1 ความผิดฐานข่มขู่พยานบุคคล (Intimidating Witnesses) ตามมาตรา 51(1) แห่ง Criminal Justice and Public Order Act 1994

มาตรา 51(1) แห่ง Criminal Justice and Public Order Act 1994²¹

“ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ต่อผู้อื่น

- (a) กระทำการอันเป็นการข่มขู่หรือมุ่งหมายจะข่มขู่ผู้อื่น
- (b) โดยรู้หรือเชื่อว่าผู้นั้นช่วยเหลือในการสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดหรือผู้นั้นเป็นพยานบุคคลหรือผู้ที่คาดว่าจะมาเป็นพยาน ลูกขุนหรือผู้ที่คาดว่าจะมาเป็นลูกขุน และ
- (c) เจตนาจะทำให้การสืบสวนสอบสวนหรือการพิจารณาของศาลเป็นอุปสรรค ผิดพลาด หรือถูกแทรกแซง...”

²⁰ Intimidation of Witnesses, Jurors and Others, Chapter 28-Offences against Public Justice, 10 Sep 2006 <www.westlaw.com, citation text : UK ARCH 28-142>, p. 4.

²¹ Section 51. *Intimidation, etc., of witnesses, jurors and others*

“(1) A person who does to another person—

(a) an act which intimidates, and is intended to intimidate, that other person;

(b) knowing or believing that the other person is assisting in the investigation of an offence or is a witness or potential witness or a juror or potential juror in proceedings for an offence; and

(c) intending thereby to cause the investigation or the course of justice to be obstructed, perverted or interfered with, commits an offence.”

กรณีตามมาตรา 51(1) นี้เป็นกรณีการข่มขู่พยานบุคคล ลูกขุน หรือบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องในการสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดและรวมถึงญาติหรือเพื่อนของบุคคลเหล่านั้นด้วย²² โดยการข่มขู่ นั้น ศาลได้วินิจฉัยว่าหมายความว่าความถึง การกระทำใดๆ ที่ทำให้ผู้ถูกข่มขู่เกิดความกลัว²³ เช่น นายดำกระทำการอันเป็นการข่มขู่หรือมุ่งหมายจะข่มขู่ นายแดงโดยนายดำรู้หรือเชื่อว่านายแดงให้ความช่วยเหลือในการสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิด และการข่มขู่ นั้นมุ่งหมายที่ทำให้การสืบสวนสอบสวนนั้นประสบกับอุปสรรค ผิดพลาด หรือถูกแทรกแซง เป็นต้น

ในคดี Toney and Ali 1993²⁴ จำเลยถูกดำเนินคดีเนื่องจากพยายามข่มขู่พยานให้เปลี่ยนแปลงคำให้การของตนเองในอีกคดีหนึ่ง ซึ่งศาลพิพากษาลงโทษจำเลยให้ทำงานบริการสังคมเป็นเวลา 150 ชั่วโมง ทั้งนี้การข่มขู่ นั้นยังอาจกระทำในศาล เช่น การจ้องหน้าพยานที่กำลังรอเบิกความอยู่²⁵ เป็นต้น นอกจากนี้การกระทำที่เป็นการข่มขู่ นั้นยังหมายความรวมถึงการทำลายทรัพย์สินของพยานโดยพยานทราบว่า การทำลายนั้นมีสาเหตุมาจากการเข้าเป็นพยานด้วย²⁶

1.2.2 ความผิดฐานทำร้ายพยานบุคคล (Harming Witnesses) ตามมาตรา 51(2) แห่ง Criminal Justice and Public Order Act 1994

มาตรา 51(2) แห่ง Criminal Justice and Public Order Act 1994

“ผู้กระทำการข่มขู่ผู้อื่นโดย

- (a) กระทำการซึ่งทำให้เกิดอันตรายหรือน่าจะเกิดอันตรายโดยมีเจตนาที่จะทำอันตรายผู้ถูกกระทำ
- (b) โดยรู้หรือเชื่อว่าผู้ นั้นหรือบุคคลที่สามได้ช่วยเหลือในการสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดหรือให้พยานหลักฐาน ในการดำเนินคดีในความผิดฐานใด หรือได้เป็นลูกขุนหรือตัดสินในความผิดฐานใดๆ และ

²² Public Justice Offences Incorporating Charging Standard, <http://www.cps.gov.uk/legal/section22/chapter_a.html>

²³ R. v. Patrascu [2005] 1 Cr.App.R. 35, CA.

²⁴ Toney and Ali 1993 [1993] 2 All E.R. 409.

²⁵ *supra* note 22.

²⁶ *Ibid.*

(c) การกระทำหรือขู่ว่าจะกระทำการใด เนื่องจากการรู้หรือการเชื่อตาม (b)²⁷”

กรณีตามมาตรา 51(2) นี้เป็นกรณีการทำร้ายพยานบุคคลหรือลูกขุน เช่น นายขาวทำให้เกิดอันตรายต่อนายม่วงโดยที่นายขาวรู้หรือเชื่อว่านายม่วงจะให้ช่วยเหลือการสืบสวนสอบสวนการกระทำผิด และการกระทำนั้นได้กระทำไปเนื่องจากนายขาวเชื่อดังนั้น

มีข้อน่าสังเกตว่าการข่มขู่หรือทำร้ายตามมาตรา 51(1) และมาตรา 51(2) นี้ ไม่ได้หมายถึงเฉพาะการกระทำทางกายภาพเท่านั้น แต่หมายรวมถึงการกระทำที่จะทำให้เกิดอันตรายทางการเงินด้วย อาทิ การทำให้ลูกค้าไม่ดำเนินธุรกิจกับพยาน²⁸ เป็นต้น อย่างไรก็ตามการกระทำทางกายภาพนั้นจะต้องก่อให้เกิดอันตราย เช่น การถ่มน้ำลายใส่มิใช่การข่มขู่ทางกายภาพเพราะไม่ได้ทำให้บาดเจ็บ²⁹

นอกจากนั้นจะเห็นได้ว่าบทบัญญัติของมาตรา 51(2) สามารถตีความขยายไปถึงการทำร้ายพยานบุคคลเพื่อตอบโต้ด้วย³⁰ เช่น จากตัวอย่างข้างต้นหากนายขาวทำร้ายนายม่วงเนื่องจาก

²⁷ Section 51. *Intimidation, etc., of witnesses, jurors and others*

“(2) A person who does or threatens to do to another person—

(a) an act which harms or would harm, and is intended to harm, that other person;

(b) knowing or believing that the other person, or some other person, has assisted in an investigation into an offence or has given evidence or particular evidence in proceedings for an offence, or has acted as a juror or concurred in a particular verdict in proceedings for an offence; and

(c) does or threatens to do the act because of what (within paragraph (b)) he knows or believes, commits an offence.”

²⁸ *supra* note 22.

²⁹ R. v. Normanton [1998] Crim.L.R. 220, Ca.

³⁰ Archbold from Sweet and Maxwell Chapter 28 - Offences against Public Justice IV. - Intimidation of Witnesses, Jurors and Others, UK ARCH 28-142 <www.westlaw.com>, p. 5.

นายม่วงได้ให้การเป็นพยานแก้ตัวว่า การกระทำของนายขาวก็ย่อมเป็นความผิดตามมาตรา 51(2) นี้เช่นกัน

2. ประเทศสหรัฐอเมริกา

เนื่องจากระบบการปกครองของประเทศสหรัฐอเมริกาแบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับสหรัฐ (Federal) และระดับมลรัฐ (State) ดังนั้นระบบกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาก็แบ่งออกเป็น 2 ระบบด้วยเช่นกันโดยแยกพิจารณาได้ดังนี้

2.1 ระดับสหรัฐ

บทบัญญัติในระดับสหรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกาก็เกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการยุ่งเหยิงกับพยานบุคคลนี้ ปรากฏอยู่ใน 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรกในหมวดของความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรม (Obstruction of Justice) และส่วนที่สองอยู่ในหมวดเรื่องความผิดเกี่ยวกับการติดสินบน (Bribery)

ส่วนแรกหมวดความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรม (Obstruction of Justice) โดยถูกบัญญัติเอาไว้ในลักษณะ 18 ของ U.S. Code หรือ U.S.C ซึ่งห้ามการขัดขวางกระบวนการยุติธรรมและปกป้องความเที่ยงธรรมของกระบวนการพิจารณาของศาลระดับสหรัฐและหน่วยงานอื่นของรัฐ³¹ แต่ทั้งนี้ก็ได้หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่เป็นการกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมแล้วจะเป็นความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรมทั้งสิ้น กล่าวคือ หากการกระทำนั้นๆ ได้มีการบัญญัติความผิดเฉพาะเอาไว้ก็ต้องถือว่าผู้กระทำมีความผิดฐานดังกล่าวโดยตรง เช่น การเบิกความเท็จแม้ว่าจะเป็นการกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมก็ตาม แต่ผู้กระทำก็ต้องรับผิดฐานเบิกความเท็จ (Perjury) ตามมาตรา 1621 U.S.C เป็นต้น

³¹ สุทธิพล ทวีชัยการ, “การกำหนดความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรมอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งขึ้นในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 ข้อ 23”, รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ชุดโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนากฎหมายป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ (ระยะที่ 2) เล่ม 11 (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย), น.49.

2.1.1 ความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรมทั่วไป (Omnibus Obstruction Provision)³² ตาม
มาตรา 1503 U.S.C.

มาตรา 1503 (a) “ผู้ใดกระทำการโดยทุจริตหรือโดยข่มขู่หรือใช้กำลังหรือโดยใช้การข่มขู่ เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อพยายามให้เกิดอิทธิพล คุกคาม หรือประวิงการทำงานของลูกขุนใหญ่ หรือลูกขุนเล็กคนหนึ่งคนใด หรือเจ้าหน้าที่ในศาลใดๆ ของสหรัฐอเมริกา หรือเจ้าหน้าที่ซึ่งทำหน้าที่ เกี่ยวกับการถามค้ำพยานหรือในกระบวนการอื่นที่ผู้พิพากษาศาลแขวงหรือบุคคลอื่นซึ่งทำหน้าที่ ผู้พิพากษาศาลแขวงนั่งพิจารณาตามหน้าที่ หรือทำอันตรายต่อลูกขุนใหญ่หรือลูกขุนเล็กผู้นั้น หรือ ทำให้ทรัพย์สินของบุคคลเหล่านั้นเสียหาย เนื่องจากคำตัดสินหรือการฟ้องคดี หรือเนื่องจากการที่ บุคคลนั้นเป็นลูกขุน หรือทำอันตรายต่อเจ้าหน้าที่ ผู้พิพากษาศาลแขวง หรือบุคคลอื่นซึ่งทำหน้าที่ ผู้พิพากษาศาลแขวง หรือทำให้ทรัพย์สินของบุคคลเหล่านั้นเสียหายเนื่องจากการปฏิบัติตามหน้าที่ หรือโดยทุจริตหรือโดยข่มขู่หรือใช้กำลังหรือโดยใช้เจตหมายข่มขู่ เพื่อพยายามให้เกิดอิทธิพล คุกคาม หรือประวิงหรือพยายามกระทำเช่นนั้นต่อการบริหารงานยุติธรรมที่ขอด้วยกฎหมาย ต้อง ระวังโทษตามที่กำหนดไว้ใน (b)³³”

³² บางท่านเรียกว่า “general prohibition” โปรดดู Norman Abrams, Federal Criminal Law and Its Enforcement, (St. Paul, Minn: West, 1986), p. 647.

³³ § 1503. Influencing or injuring officer or juror generally

(a) Whoever corruptly, or by threats or force, or by any threatening letter or communication, endeavors to influence, intimidate, or impede any grand or petit juror, or officer in or of any court of the United States, or officer who may be serving at any examination or other proceeding before any United States magistrate judge or other committing magistrate, in the discharge of his duty, or injures any such grand or petit juror in his person or property on account of any verdict or indictment assented to by him, or on account of his being or having been such juror, or injures any such officer, magistrate judge, or other committing magistrate in his person or property on account of the performance of his official duties, or corruptly or by threats or force, or by any threatening letter or communication, influences, obstructs, or impedes, or endeavors to influence, obstruct, or impede, the due administration of justice, shall be punished as

บทบัญญัตินี้ถือได้ว่าเป็นบททั่วไปซึ่งถูกเรียกว่า “Omnibus Obstruction Provision” ทั้งนี้เนื่องจากบทบัญญัติมาตรานี้สามารถนำไปปรับใช้กับการกระทำต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุม³⁴ และได้ถูกบัญญัติขึ้นเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการคุ้มครองผู้เข้าร่วมในการดำเนินกระบวนการพิจารณาและป้องกันมิให้มีการใช้กระบวนการยุติธรรมไปในทางที่มีขอบในระหว่างที่มีการพิจารณาคดีของประเทศสหรัฐอเมริกา รวมทั้งเพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้กระทำความผิดจะไม่สามารถหลีกเลี่ยงเจตนารมณ์ของกฎหมายโดยการใช้วิธีการใหม่ ๆ เพื่อแทรกแซงการบริหารงานยุติธรรม

ทั้งนี้ มาตรา 1503 อาจแยกพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้กระทำ ได้แก่ ผู้ใด
2. การกระทำ ได้แก่

2.1 การกระทำที่เป็นการ

2.1.1 พยายามให้เกิดอิทธิพล คุกคาม หรือประวิงการทำงานของลูกขุนใหญ่หรือลูกขุนเล็กคนหนึ่งคนใด หรือเจ้าหน้าที่ในศาลใดๆ ของสหรัฐอเมริกา หรือเจ้าหน้าที่ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับถามคำถามหรือในกระบวนการอื่นที่ผู้พิพากษาศาลแขวงหรือบุคคลอื่นซึ่งทำหน้าที่ผู้พิพากษาศาลแขวงนั่งพิจารณาตามหน้าที่

2.1.2 ทำอันตรายต่อลูกขุนใหญ่หรือลูกขุนเล็กผู้นั้นหรือทำให้ทรัพย์สินของบุคคลเหล่านั้นเสียหาย เนื่องจากคำตัดสินหรือการฟ้องคดี หรือเนื่องจากการที่บุคคลนั้นเป็นลูกขุน

2.1.3 ทำอันตรายต่อเจ้าหน้าที่ ผู้พิพากษาศาลแขวง หรือบุคคลอื่นซึ่งทำหน้าที่ผู้พิพากษาศาลแขวง หรือทำให้ทรัพย์สินของบุคคลเหล่านั้นเสียหายเนื่องจากการปฏิบัติตามหน้าที่

provided in subsection (b). If the offense under this section occurs in connection with a trial of a criminal case, and the act in violation of this section involves the threat of physical force or physical force, the maximum term of imprisonment which may be imposed for the offense shall be the higher of that otherwise provided by law or the maximum term that could have been imposed for any offense charged in such case.

³⁴ Sarah Roadcap, “Obstruction of Justice,” *American Criminal Law Review*, vol. 41 (Spring 2004), p. 913.

2.2 การให้เกิดอิทธิพล คุกคาม หรือประวิงการบริหารงานยุติธรรมที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือการพยายามกระทำเช่นนั้น

จะเห็นได้ว่ามาตราดังกล่าวคุ้มครองกระบวนการพิจารณาในศาล 2 ส่วนได้แก่³⁵

ประการแรก พิธีกรรมได้จากถ้อยคำที่บัญญัติโดยเฉพาะในมาตรานี้ ห้ามการกระทำที่เป็นการทุจริต โดยการข่มขู่ ใช้อำนาจ หรือใช้ข้อความที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้มีอิทธิพลต่อลูกขุน หรือเจ้าหน้าที่ศาล

ประการที่สองซึ่งถือเป็นส่วนกว้างของบทบัญญัติดังกล่าว คือเกี่ยวกับการกระทำที่กระทบต่อการบริหารงานยุติธรรมที่ชอบด้วยกฎหมาย (The Due Administration of Justice) จึงเป็นบทบัญญัติที่ครอบคลุม ห้ามการกระทำใด ๆ ที่จะเป็นการกระทบกระเทือนการบริหารงานยุติธรรม นอกจากนี้บทบัญญัติในมาตรานี้ยังใช้ได้กับทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาอีกด้วย ทั้งนี้ในกรณีที่มีการชักจูงพยานให้เบิกความเท็จนั้น ก่อนที่จะได้มีการบัญญัติมาตรา 1512 ซึ่งเป็นความผิดเฉพาะเอาไว้ ศาลของสหรัฐอเมริกาจะตัดสินให้ผู้ชักจูงมีความผิดตามมาตรา 1503³⁶ เนื่องจากก่อนมีการบัญญัติมาตรา 1512 นั้น การกระทำที่เป็นการยุ้งเหยียงพยานบุคคลได้ถูกบัญญัติรวมอยู่ในมาตรา 1503 นี้

การฟ้องคดีตามมาตรานี้ นั้น โจทก์จะต้องพิสูจน์ให้ได้ว่า

1. การกระทำของจำเลยเกี่ยวข้องกับคดีที่กำลังอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาล
2. จำเลยรู้หรือควรรู้เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีนั้น และ
3. จำเลยกระทำการโดยทุจริต โดยเจตนาที่จะขัดขวาง หรือแทรกแซงการดำเนิน

กระบวนการพิจารณาคดีหรือการบริหารความยุติธรรมที่ชอบด้วยกฎหมาย³⁷

ในส่วนเรื่องเจตนาตามมาตรานี้ นั้น แบ่งออกได้เป็น 2 ประการได้แก่ เจตนาโดยทุจริต และเจตนาธรรมดาในการขัดขวางกระบวนการพิจารณาหรือการบริหารงานยุติธรรมที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือพยายามแทรกแซงกระบวนการพิจารณา

สำหรับในเรื่องเจตนาโดยทุจริต (Corrupt Intent) นั้น แนวคำพิพากษาส่วนใหญ่จะตัดสินว่าหมายถึงเจตนาพิเศษ (Specific Intent) อันถือเป็นเจตนาขั้นสูงสุดของ mens rea³⁸ โดยโจทก์

³⁵ *Ibid*, p. 915.

³⁶ United States v Grunewald 1956.

³⁷ United States v. De La Rosa, 171 F.3d 215, 220-221 (5th Cir. 1999).

จะต้องแสดงให้เห็นว่าจำเลยรู้และตั้งใจกระทำการอันคาดหมายได้ตามสมควรว่าจะส่งผลเป็นอุปสรรคต่อกระบวนการยุติธรรม³⁹ โดยเจตนาพิเศษนี้อาจพิสูจน์ได้จากพยานแวดล้อมก็ได้⁴⁰

2.1.2 ความผิดฐานประท้วงหรือเดินขบวนเพื่อกดดันพยานบุคคล ตามมาตรา 1507 U.S.C

“ผู้ใดทำการประท้วง หรือเดินขบวนใกล้ที่ทำการศาล หรือสถานที่พักอาศัยของผู้พิพากษา ลูกขุน พยานบุคคล หรือเจ้าหน้าที่ศาล เพื่อแทรกแซง ชัดขวาง หรือประวิงการบริหารงานยุติธรรม หรือเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อผู้พิพากษา ลูกขุน พยานบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ของศาลเหล่านั้นให้ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ต้องระวางโทษปรับตามลักษณะนี้ หรือจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

การลงโทษตามมาตรานี้ไม่ตัดอำนาจศาลในการลงโทษผู้กระทำความผิดอันละเมิดอำนาจศาล⁴¹”

บทบัญญัติมาตรานี้คุ้มครองทั้งผู้พิพากษา ลูกขุน พยานบุคคล และเจ้าหน้าที่ศาล ในส่วนของพยานบุคคลกฎหมายมาตรานี้คุ้มครองพยานบุคคลไม่ให้ถูกกีดกันโดยการประท้วงหรือ

³⁸ Black's Law Dictionary “Specific Intent” is the highest degree of mens rea. Other degrees of mens rea, from higher to lower, are “purpose”, “knowledge”, “recklessness”, “negligence” ,and “strict liability”.

³⁹ United States v. Cueto, 151 F.3d 620, 630-631 (7th Cir. 1998).

⁴⁰ United States v. Fleming, 215 F.3d 930, 938 (9th Cir. 2000).

⁴¹ U.S.C § 1507. Picketing or parading

Whoever, with the intent of interfering with, obstructing, or impeding the administration of justice, or with the intent of influencing any judge, juror, witness, or court officer, in the discharge of his duty, pickets or parades in or near a building housing a court of the United States, or in or near a building or residence occupied or used by such judge, juror, witness, or court officer, or with such intent uses any sound-truck or similar device or resorts to any other demonstration in or near any such building or residence, shall be fined under this title or imprisoned not more than one year, or both.

Nothing in this section shall interfere with or prevent the exercise by any court of the United States of its power to punish for contempt.

เดินขบวนใกล้ที่ทำการศาล หรือที่พักอาศัยของพยานบุคคลผู้นั้น เพื่อแทรกแซงขัดขวางหรือประวิง หรือทำให้เกิดอิทธิพลต่อพยานบุคคลผู้นั้นให้ไม่ยอมไปให้การ

2.1.3 ความผิดฐานยุ่งเหยิงกับพยานบุคคล (Witness Tampering) มาตรา 1512 U.S.C

มาตรา 1512 U.S.C.

“(a)

(1) ผู้ใดฆ่าหรือพยายามฆ่าผู้อื่น เพื่อ

(A) ป้องกันการมาศาลหรือการเบิกความของบุคคลใดในกระบวนการทางราชการ...

ผู้นั้นต้องระวางโทษตามที่ระบุไว้ใน (3)

(2) ผู้ใดใช้กำลังหรือขู่เข็ญผู้อื่นโดยใช้กำลังหรือพยายามกระทำเช่นนั้น เพื่อ

(A) ให้เกิดอิทธิพล ประวิง หรือป้องกันการเบิกความของบุคคลใดในกระบวนการทางราชการ

(B) เป็นเหตุให้ หรือชักจูงบุคคลใดให้

(i) ไม่ยอมให้การหรือปฏิเสธสำนวนการสอบสวน เอกสาร หรือวัตถุอื่นใดจากกระบวนการทางราชการ

(ii) เปลี่ยนแปลง ทำลาย ทำให้เสียหาย หรือซ่อนเร้นวัตถุใดเพื่อทำให้ขาดความสมบูรณ์หรือด้อยคุณค่าสำหรับใช้ในกระบวนการทางราชการ

(iii) หลีกเลียงหมายเรียกตามกฎหมายให้บุคคลนั้นมาเป็นพยานหรือมาทำสำนวนการสอบสวน เอกสาร หรือวัตถุอื่นใดในกระบวนการทางราชการ หรือ

(iv) ไม่มาในกระบวนการทางราชการโดยที่บุคคลนั้นได้รับหมายเรียกโดยชอบ หรือ...

ผู้นั้นต้องระวางโทษตามที่ระบุไว้ใน (3)

(3) การลงโทษสำหรับการกระทำความผิดตามอนุมาตรา (a) คือ

(A) ในกรณีฆ่าผู้อื่น ต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต และการฆ่าประการอื่นให้ลงโทษตามมาตรา 1112

(B) ในกรณีที่

(i) พยายามฆ่า หรือ

(ii) ใช้หรือพยายามใช้กำลังต่อบุคคลใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 20 ปี

(C) ในกรณีซึ่งเชื่อว่าจะใช้กำลังต่อบุคคลใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี

(b)

ผู้ใดซึ่งเชิญ ช่มชู้ หรือจูงใจโดยทุจริต ผู้หนึ่งผู้ใด หรือพยายามกระทำเช่นนั้น หรือโดยชี้นำ หรือชักจูงผู้หนึ่งผู้ใด เพื่อ

(1) มีอิทธิพล ประวิง หรือป้องกันมิให้มาให้การในกระบวนการทางราชการ

(2) เป็นเหตุให้ หรือเป็นการชักจูงบุคคลใดให้

(A) ไม่ยอมให้การหรือปฏิเสธสำนวนการสอบสวน เอกสาร หรือวัตถุอื่นใดจาก กระบวนการทางราชการ

(B) เปลี่ยนแปลง ทำลาย ทำให้เสียหาย หรือซ่อนเร้นวัตถุใดเพื่อทำให้ขาดความ สมบูรณ์หรือด้อยคุณค่าสำหรับใช้ในกระบวนการทางราชการ

(C) หลีกเลี่ยงหมายเรียกตามกระบวนการทางกฎหมายที่ให้บุคคลนั้นมาเป็น พยานหรือมาทำสำนวนการสอบสวน เอกสาร หรือวัตถุอื่นใดในกระบวนการทางราชการ หรือ

(D) ไม่มาในกระบวนการทางราชการโดยที่บุคคลนั้นได้รับหมายเรียกโดยชอบ หรือ...

ผู้ซึ่งต้องระวางโทษปรับตามลักษณะนี้หรือจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ...

(c) ...

(d)

ผู้ใดเจตนาก่อวินาศกรรมและจากการกระทำนั้นทำให้เป็นการขัดขวาง ประวิง ป้องกัน หน่วง เหนี่ยวผู้อื่นจาก

(1) การมาศาลหรือการให้การในกระบวนการทางราชการ

(2) การรายงานต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามกฎหมายหรือผู้พิพากษาของสหรัฐอเมริกา เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการผิดกฎหมายหรืออาจผิดกฎหมายของสหรัฐอเมริกา หรือ ฝ่าฝืนเงื่อนไขของการคุมประพฤติ การปล่อยตัวที่ยังอยู่ในความควบคุมดูแล การพักการลงโทษ หรือการปล่อยระหว่างพิจารณา...

(c) ... (j) หากความผิดตามมาตรา นี้เกิดโดยมีส่วนเกี่ยวข้องกับศาลซึ่งพิจารณาคดีอาญา อัตราโทษจำคุกขั้นสูงสุดที่อาจลงแก่ความผิดนั้นได้จะต้องสูงกว่าโทษอื่นที่กฎหมายได้กำหนดไว้ หรือเป็นอัตราโทษขั้นสูงสุดที่จะลงสำหรับความผิดฐานอื่นในคดีนั้น...⁴²”

⁴² U.S.C § 1512. Tampering with a witness, victim, or an informant

(a)

(1) Whoever kills or attempts to kill another person, with intent to—

(A) prevent the attendance or testimony of any person in an official proceeding; ...

(b) Whoever knowingly uses intimidation, threatens, or corruptly persuades another person, or attempts to do so, or engages in misleading conduct toward another person, with intent to—

(1) influence, delay, or prevent the testimony of any person in an official proceeding;

(2) cause or induce any person to—

(A) withhold testimony, or withhold a record, document, or other object, from an official proceeding;

(B) alter, destroy, mutilate, or conceal an object with intent to impair the object's integrity or availability for use in an official proceeding;

(C) evade legal process summoning that person to appear as a witness, or to produce a record, document, or other object, in an official proceeding; or

(D) be absent from an official proceeding to which such person has been summoned by legal process; or ...

shall be fined under this title or imprisoned not more than ten years, or both...

(c)...(j) If the offense under this section occurs in connection with a trial of a criminal case, the maximum term of imprisonment which may be imposed for the offense shall be the higher of that otherwise provided by law or the maximum term that could have been imposed for any offense charged in such case.

ก่อนปี ค.ศ. 1982 การกระทำที่เป็นการยุ่งเหยิงกับพยานบุคคลนั้นเป็นความผิดในมาตรา 1503 ซึ่งรวมถึงการกระทำต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ลูกขุนและพยานบุคคลเข้าไว้ด้วยกัน⁴³ อย่างไรก็ตาม การคุ้มครองพยานตามมาตรา 1503 ในขณะนั้นมิได้ครอบคลุมถึงการกระทำต่อพยานบุคคลทางวาจาซึ่งเป็นรูปแบบที่พบมากที่สุดและไม่รวมถึงการกระทำต่อบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์กับพยาน⁴⁴ ซึ่งต่อมารัฐสภาของเกรสของประเทศสหรัฐอเมริกาต้องการให้ความสำคัญต่อการคุ้มครองพยานบุคคลมากขึ้นโดยมุ่งจะกำหนดฐานความผิดเฉพาะเพื่อป้องกันการยุ่งเหยิงกับพยานบุคคลจึงได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 1512 ไว้โดยเฉพาะ⁴⁵ และในขณะเดียวกันก็ได้บัญญัติพระราชบัญญัติป้องกันผู้เสียหายและพยานบุคคล ค.ศ. 1982 (The Victim and Witness Protection Act 1982) ขึ้นมาอีกด้วย⁴⁶

จากสถิติตั้งแต่ปี ค.ศ. 1995 จนถึง 2000 ความผิดที่ถูกฟ้องมากที่สุดในหมวดความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรมก็คือความผิดตามมาตรา 1512 นี้ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 58.5-75 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่าบทบัญญัติมาตรา 1512 นั้นคุ้มครองบุคคลในกระบวนการยุติธรรมหลายส่วน ได้แก่ พยานบุคคล (Witness) ผู้เสียหาย (Victim) และสายลับ (Informant) แต่ในที่นี้จะขอกล่าวถึงเฉพาะการคุ้มครองพยานบุคคลเท่านั้น โดยศาลได้ขยายการคุ้มครองไปถึงพยานบุคคล 4 จำพวก ได้แก่ (1) ผู้ที่คาดว่าจะพยาน (Potential Witness)⁴⁷ (2) พยานของคณะลูกขุนใหญ่ (Grand Jury Witness)⁴⁸ (3) พยานที่เบิกความไปแล้ว (Excused Witness)⁴⁹

⁴³ Teresa Anne Pesce, Defining Witness Tampering under 18 U.S.C. Section 1512, *Columbia Law Review*, Vol. 86, No. 7 (Nov., 1986), p. 1419.

⁴⁴ *Ibid*, pp.1425-1426.

⁴⁵ *Ibid*, p. 1424.

⁴⁶ Richard M. Strassberg and Roberto M. Braceras, "Corruptly Persuading' The Obstruction of Justice", *White-Collar Crime Reporter* , Vol 16 No. 5 (May 2002), Andrews Publications, p. 3.

⁴⁷ *United States v. Diaz*, 176 F.3d 52, 62 (2nd Cir. 1999).

⁴⁸ *United States v. Schmidt*, 935 F.2d 1440, 1452 (4th Cir. 1991).

⁴⁹ *United States v. Wilson*, 796 F.2d 55, 57 (4th Cir. 1986).

และ (4) เจ้าหน้าที่สืบสวน (Investigator) เนื่องจากโดยหน้าที่แล้ว เขาต้องทำหน้าที่เป็นพยาน
 นั้นเอง⁵⁰

มาตรา 1512 (a) เป็นมาตราที่เกี่ยวกับการยุ่งเหยิงพยานบุคคลทางกายภาพ กล่าวคือ
 เป็นกรณีฆ่า ทำร้าย หรือพยายามกระทำเช่นนั้น โดยการพิสูจน์ตามมาตรา 1512 (a) นี้จะต้อง
 พิสูจน์ให้ได้ว่า

- (1) มีการฆ่า ทำร้าย หรือพยายามกระทำเช่นนั้นต่อพยานบุคคล
- (2) เพื่อป้องกันมิให้มีการให้การหรือการทำพยานหลักฐาน และ
- (3) ในกระบวนการทางราชการ⁵¹

มาตรา 1512 (b) เป็นมาตราที่คุ้มครองการยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานที่ไม่ได้กระทำทาง
 กายภาพ ทั้งนี้ อาจกล่าวได้ว่ามาตรานี้เป็นมาตราที่ใช้มากที่สุดในทางปฏิบัติ โดยการพิสูจน์
 ความผิดตามมาตรา 1512 นี้ ต้องพิสูจน์ให้ได้ 4 ประการ⁵² คือ

(1) จำเลยกระทำโดยรู้ หมายความว่า จำเลยจงใจกระทำตามที่กฎหมายห้าม นอกจากนี้
 การกระทำความผิดตามมาตรา 1512 นี้ จำเลยไม่ต้องมีมูลเหตุจูงใจโดยทุจริต แต่ต้องมีเจตนาพิเศษ
 เพื่อให้มีอิทธิพลต่อการให้การ

(2) กระทำการโดยใช้กำลังข่มขู่ ขู่เข็ญ ชักจูงโดยทุจริตต่อผู้อื่น หรือพยายามกระทำเช่นนั้น

- การใช้กำลังข่มขู่ ขู่เข็ญ เนื่องจากมาตรานี้มุ่งไปที่การพยายามของจำเลยในการ
 ขัดขวางกระบวนการยุติธรรมด้วย ดังนั้นการกระทำของจำเลยจึงไม่ต้องการผล กล่าวคือ ไม่
 จำเป็นต้องพิสูจน์ว่าพยานบุคคลนั้นถูกขัดขวางจริงๆ

- การชี้นำหรือชักจูงซึ่งมุ่งพิจารณาไปที่การกระทำของจำเลยมากกว่าเจตนา
 ภายใน โดยรวมถึงการโกหกหรือไม่ยอมบอกข้อเท็จจริงแก่พยานบุคคล เช่น การให้ข้อมูลที่
 เป็นเท็จเกี่ยวกับสถานการณ์แวดล้อมการตายของผู้จำหน่ายยาเสพติดเป็นการชี้นำโดยมิชอบตามมาตรา
 1512⁵³

⁵⁰ United States v. Veal, 153 F.3d 1233, 1246 (11th Cir. 1998).

⁵¹ โปรดดูนิยามของคำว่า “กระบวนการราชการ” ตามมาตรา 1515 (a) (1)

⁵² Sarah Roadcap, *supra* note 34, p. 931.

⁵³ United States v. Veal, 153 F.3d 1233, 1246 (11th Cir. 1998).

- การชักจูงโดยทุจริต เป็นกรณีที่ไม่มีการชู้เชียวว่าจะใช้กำลังหรือกดดันทางเศรษฐกิจ และหมายรวมถึง การติดต่อเพื่อที่จะพยายามมีอิทธิพลต่อการให้การ เช่น การที่จำเลยแนะนำให้พยานบุคคลโกหกต่อคณะลูกขุนใหญ่เรื่องการซื้อขายยาเสพติดจากจำเลย⁵⁴ เป็นต้น

(3) เจตนาที่จะมีอิทธิพล ประวิง หรือป้องกันการเบิกความ จำเลยเพียงแต่ต้องรู้ว่าการกระทำของตนอาจมีอิทธิพลต่อคำให้การของพยาน โดยไม่สำคัญว่าการกระทำนั้นจะได้มีอิทธิพลจริงๆ หรือไม่ เช่น การพยายามที่แม้จะไม่ประสบความสำเร็จในการมีอิทธิพลต่อคำให้การเป็นความผิดตามมาตรา⁵⁵

(4) ในกระบวนการราชการ มีความหมายตามที่นิยามไว้ตามมาตรา 1515 (a)(1) U.S.C

ข้อพิจารณาประการหนึ่งคือ ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีคดีจำนวนมากที่นายความถูกฟ้องว่ามีการกระทำความผิดฐานนี้โดยเป็นการชักจูงไม่ให้พยานเบิกความ (Inducing Witness Not to Testify)⁵⁶ ตัวอย่างเช่นคดี United States v Grunewald 1956⁵⁷ จำเลยในคดีก่อนถูกฟ้องในข้อหาข้อโกงภาษี นายความของจำเลยคนนั้นได้ชักจูงให้พยานบุคคลไม่ให้การต่อพนักงานอัยการโดยให้ปิดเรื่องข้อโกงภาษีและเรื่องที่เขามาชักจูงนี้เป็นความลับ ศาลพิจารณาแล้วพบว่าพยานหลักฐานเชื่อได้ว่านายความของจำเลยได้กระทำความผิดดังกล่าวจริงจึงพิพากษาว่านายความคนดังกล่าวมีความผิดตามมาตรา 1503

เป็นที่น่าสังเกตว่าเหตุที่ศาลในคดีนี้พิพากษาลงโทษนายคนดังกล่าวตามมาตรา 1503 ทั้งที่มีมาตรา 1512 บัญญัติการกระทำนี้โดยเฉพาะแล้ว น่าจะเนื่องมาจากในขณะตัดสินยังไม่มีการบัญญัติมาตรา 1512 เอาไว้ใน U.S.C. นั่นเอง

ประเด็นปัญหาที่น่าพิจารณาคือว่าหากการเบิกความของพยานนั้นจะทำให้พยานคนดังกล่าวถูกดำเนินคดีอาญา จึงมีผู้ให้คำแนะนำว่าพยานไม่จำเป็นต้องให้การตามสิทธิที่จะไม่ให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเอง (Privilege against Self-incrimination) เช่นนี้จะถือได้หรือไม่ว่าผู้แนะนำดังกล่าวได้ชักจูงพยานไม่ให้เบิกความ แต่เดิมในคดี United States v Herron 1928⁵⁸ ศาล

⁵⁴ United States v. Burns, 298 F.3d 523, 540 (6th Cir. 2002).

⁵⁵ United States v. Bucey, 876 F.2d 1297, 1314 (7th Cir. 1989).

⁵⁶ Elizabeth Cazden, "Criminal liability of attorney for tampering with evidence," *American Law Reports*, ALR5th, <www.westlaw.com>, p. 1.

⁵⁷ Hunt v United States (1968, CA5 Tex) 400 F2d 306.

⁵⁸ United States v Herron (1928, ND Cal) 28 F2d 122.

พิพากษาว่ากรณีดังกล่าวผู้แนะนำไม่มีความผิด แต่ต่อมาในคดี Cole v United States 1964⁵⁹ ศาลพิพากษากลับแนวเดิม กล่าวคือ จำเลยถูกศาลชั้นต้นพิพากษาว่ากระทำความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรม จำเลยอุทธรณ์ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยได้ “แนะนำ” พยานบุคคลก่อนที่จะเบิกความต่อคณะลูกขุนใหญ่ให้พยานบุคคลใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญที่แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 5 ซึ่งจำเลยกระทำโดยทุจริตและจ่ายเงินเป็นค่าตอบแทน

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า Joel R. Benton ซึ่งเป็นเพื่อนกับอดีตลูกจ้างของ Cole จำเลยได้ถูกเรียกด้วยวาจาให้ไปเบิกความเป็นพยานต่อคณะลูกขุนใหญ่ในคดีหนึ่ง แต่ Benton กล่าวว่าเขาจะถูกดำเนินคดีอาญา เนื่องจากเขาเคยเบิกความเท็จต่อคณะกรรมการกิจการของวุฒิสภาสหรัฐอเมริกา Benton จึงมาขอคำปรึกษากับ Cole โดยเล่าความจริงทุกอย่างให้ฟัง Cole แนะนำให้ Benton อ้างสิทธิที่จะไม่ให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองอันเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ และ Benton กระทำตามที่ Cole แนะนำ จนต่อมา Cole ถูกพิพากษาว่ากระทำความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรม ตามมาตรา 1503

Cole อุทธรณ์ว่าการที่จะถือได้ว่าเป็นการขัดขวางกระบวนการยุติธรรมตามมาตรา 1503 นั้นจะต้องเป็นการกระทำที่มีผลทำให้พยานฝ่าฝืนหน้าที่ตามกฎหมายในฐานะพยาน แต่เมื่อพยานทุกคนมีสิทธิที่จะไม่ให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองอันเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญที่จะปฏิเสธการเบิกความที่อาจทำให้เขาต้องถูกดำเนินคดีอาญา ดังนั้นการที่พยานไม่เบิกความจึงไม่ได้ฝ่าฝืนหน้าที่ในฐานะพยาน และบุคคลซึ่งแนะนำให้พยานใช้สิทธินี้ก็ไม่มี ความผิดเช่นกัน

ศาลพิจารณาดูแล้วเห็นว่าแม้ว่าหลักที่จะไม่ให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองนั้นคุ้มครองผู้บริสุทธิ์กับผู้กระทำความผิดเท่าๆ กันและเป็นสิทธิพื้นฐานที่พยานทุกคนพึงมี ดังนั้นการที่พยานใช้สิทธินี้จึงย่อมไม่ได้เป็นการขัดขวางกระบวนการยุติธรรมหรือกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหน้าที่ของพยาน นอกจากนั้นการแนะนำให้คนอื่นกระทำในสิ่งที่ไม่ผิดกฎหมายนั้นย่อมไม่มีความผิด อย่างไรก็ตาม ในกรณีนี้กฎหมายต้องการห้ามไม่ให้มีผู้ใดพยายามที่จะมีอิทธิพลต่อพยานโดยทุจริตหรือโดยการใช้อำนาจประทุษร้ายหรือโดยใช้จดหมายข่มขู่

การที่จะกล่าวว่าเมื่อใดก็ตามที่การกระทำหนึ่งๆ นั้นเป็นการใช้สิทธิของตนและไม่ผิดกฎหมายแล้ว ผู้กระทำจะไม่มี ความรับผิดทางอาญาไม่ถูกต้อง โดยผู้กระทำอาจต้องรับผิดก็ได้หากได้กระทำไปโดยมีมูลเหตุจูงใจโดยทุจริตหรือโดยใช้อำนาจประทุษร้าย เช่นในกรณีของการลักพาตัวเพื่อเรียกค่าไถ่ หากโจรเรียกค่าไถ่จ้างให้เด็กส่งของไปหยิบกล่องใส่เงินค่าไถ่มาให้ตนเอง เช่นนี้โจร

⁵⁹ Cole v United States (1964, CA9 Cal) 329 F2d 437.

คนดังกล่าวจะอ้างไม่ได้ว่าเขาไม่มีความผิด เนื่องจากการกระทำที่ตนจำงให้เด็กไปหยิบกล่องเงิน นั้นเป็นการใช้สิทธิที่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้นเขาจึงเป็นผู้บริสุทธิ์

สิทธิที่จะไม่ให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองนั้นเป็นสิทธิเฉพาะตัวที่ไม่อาจโอนให้แก่กันได้ และไม่อาจใช้เพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น อย่างไรก็ตามการแนะนำให้ใช้สิทธินี้ นั้น หากเป็นการแนะนำโดยตรงไปตรงมา ไม่ทุจริต และไม่ผลประโยชนในการแนะนำก็สามารถทำได้ แต่หากเป็นในทางกลับกันก็กระทำไม่ได้

ศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าสิทธิที่จะไม่ให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองอันเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญนี้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการยุติธรรมและถูกสร้างขึ้นมาเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมและการใช้สิทธินี้ก็เป็นสิทธิเด็ดขาดของพยานบุคคลแต่ละคน ดังนั้นพยานจึงไม่มีการฝ่าฝืนหน้าที่ใดๆ แต่ผู้ซึ่งติดสินบน ใช้กำลัง หรือบังคับพยาน หรือแนะนำโดยมีมูลเหตุจูงใจโดยทุจริต ให้พยานใช้สิทธินี้ย่อมเป็นการขัดขวางกระบวนการยุติธรรม ตามมาตรา 1503

2.1.4 ความผิดฐานตอบโต้พยานบุคคล ผู้เสียหาย หรือสายลับ ตามมาตรา 1513 U.S.C.

“(a)

(1) ผู้ใดฆ่าหรือพยายามฆ่าผู้อื่นเพื่อตอบโต้บุคคลใดซึ่ง

(A) เข้าเป็นพยานหรือเข้าร่วมในกระบวนการทางราชการหรือให้การหรือทำสำนวน เอกสารหรือวัตถุอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยพยานบุคคลในกระบวนการทางราชการ

(B) ...

(2) บทลงโทษการกระทำตามที่บัญญัติใน (1) คือ

(A) ในกรณีฆ่า ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 1111 และ มาตรา 1112 (โทษสูงสุดถึงประหารชีวิต) และ

(B) ในกรณีพยายามฆ่า ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 20 ปี

(b) ผู้ใดกระทำการใดๆ อันทำให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บทางร่างกาย หรือทำให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย หรือข่มขู่ว่าจะกระทำการเช่นนั้น เพื่อตอบโต้บุคคลอื่นซึ่ง

(1) เข้าเป็นพยานหรือเข้าร่วมในกระบวนการทางราชการหรือให้การหรือทำสำนวน เอกสารหรือวัตถุอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยพยานบุคคลในกระบวนการทางราชการ หรือ...

หรือพยายามกระทำเช่นนั้น ต้องระวางโทษปรับตามลักษณะนี้หรือปรับไม่เกิน 10 ปี หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

(c) หากการตอบโต้ดังกล่าวมีขึ้นเนื่องจากการเข้าร่วมหรือให้การในคดีอาญา อัตราโทษจำคุกขั้นสูงสุดที่อาจลงแก่ความผิดนั้นได้จะต้องสูงกว่าโทษอื่นที่กฎหมายได้กำหนดไว้หรือเป็นอัตราโทษขั้นสูงสุดที่จะลงสำหรับความผิดฐานอื่นในคดีนั้น

(d) ...

(e) ผู้ใดทำอันตรายต่อผู้อื่น รวมถึงการแทรกแซงการทำงานของที่ชอบด้วยกฎหมายหรือการดำเนินชีวิตของบุคคลใด เพื่อเป็นการตอบโต้ในการให้ข้อมูลที่เป็นความจริงที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่เป็นความผิดหรืออาจเป็นความผิดกฎหมายของสหรัฐอเมริกา แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย ต้องระวางโทษปรับตามลักษณะนี้หรือจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ...⁶⁰”

⁶⁰ U.S.C § 1513. Retaliating against a witness, victim, or an informant

(a)

(1) Whoever kills or attempts to kill another person with intent to retaliate against any person for—

(A) the attendance of a witness or party at an official proceeding, or any testimony given or any record, document, or other object produced by a witness in an official proceeding; or ...

shall be punished as provided in paragraph (2).

(2) The punishment for an offense under this subsection is—

(A) in the case of a killing, the punishment provided in sections 1111 and 1112; and

(B) in the case of an attempt, imprisonment for not more than 20 years.

(b) Whoever knowingly engages in any conduct and thereby causes bodily injury to another person or damages the tangible property of another person, or threatens to do so, with intent to retaliate against any person for—

(1) the attendance of a witness or party at an official proceeding, or any testimony given or any record, document, or other object produced by a witness in an official proceeding; or ... attempts to do so, shall be fined under this title or imprisoned not more than ten years, or both.

บทบัญญัติมาตรานี้ผู้กระทำต้องมีเจตนาพิเศษ คือ กระทำการเพื่อตอบโต้ในการที่พยานบุคคลให้ข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่ในเรื่องที่เกี่ยวกับการกระทำที่เป็นความผิดหรือที่อาจเป็นความผิดตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกา หรือฝ่าฝืนเงื่อนไขของการคุมประพฤติ การปล่อยตัวที่ยังอยู่ในความควบคุมดูแล การพักการลงโทษหรือการปล่อยระหว่างพิจารณา

ทั้งนี้หากการกระทำดังกล่าวเป็นการฆ่าหรือพยายามฆ่า ตาม มาตรา 1513 (a) (1) (A) ผู้กระทำต้องระวางโทษสูงสุดถึงประหารชีวิต หรือ หากเป็นการทำร้ายพยานบุคคลหรือทำให้ทรัพย์สินของพยานบุคคลเสียหายจะเป็นความผิดตามมาตรา 1513 (b) (2)

นอกจากนี้มาตรานี้ยังคุ้มครองถึงการที่นายจ้างของพยานบุคคลกระทำโดยมิชอบตามสัญญาจ้างแรงงาน เพื่อเป็นการตอบโต้การให้ข้อมูลดังกล่าว การกระทำนั้นจะเป็นความผิดตามมาตรา 1513 (e)

ยิ่งกว่านั้นหากการตอบโต้ดังกล่าว กระทำเนื่องจากเป็นการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความผิดอาญา ระวางโทษขั้นสูงสุดที่จะลงโทษได้จะต้องสูงกว่าโทษอื่นที่กฎหมายกำหนดไว้ที่จะลงสำหรับความผิดอื่นในคดีนั้น ตาม มาตรา 1513 (c)

(c) If the retaliation occurred because of attendance at or testimony in a criminal case, the maximum term of imprisonment which may be imposed for the offense under this section shall be the higher of that otherwise provided by law or the maximum term that could have been imposed for any offense charged in such case.

(d) There is extraterritorial Federal jurisdiction over an offense under this section.

(e) Whoever knowingly, with the intent to retaliate, takes any action harmful to any person, including interference with the lawful employment or livelihood of any person, for providing to a law enforcement officer any truthful information relating to the commission or possible commission of any Federal offense, shall be fined under this title or imprisoned not more than 10 years, or both.

ส่วนที่สองหมวดความผิดเกี่ยวกับสินบนมีมาตราที่เกี่ยวข้องกับการยุ้งเหยิงกับพยานบุคคล ได้แก่ ความผิดฐานติดสินบนเจ้าพนักงานและพยานบุคคล (Bribery of Public Officials and Witnesses) ตามมาตรา 201 U.S.C

2.1.5 ความผิดฐานให้สินบนเจ้าพนักงานหรือพยานบุคคล ตามมาตรา 201 U.S.C.

“(b) ผู้ใด

(3) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้ประโยชน์แก่บุคคลอื่น หรือเสนอหรือสัญญาต่อบุคคลดังกล่าวว่าจะให้ประโยชน์แก่บุคคลที่สามไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมเพื่อให้กระทบต่อการเบิกความในฐานะพยานบุคคลของบุคคลฝ่ายผู้รับในการพิจารณาของศาล... หรือเพื่อให้บุคคลนั้นไม่ไปเบิกความยังสถานที่นั้น

(4) เรียกร้อง แสวงหา ยอมรับ หรือตกลงรับหรือตกลงที่จะยอมรับประโยชน์แก่ตนเองหรือแก่บุคคลอื่นเพื่อเป็นการตอบแทนการจะเบิกความในฐานะพยานบุคคลในการพิจารณาของศาล... หรือเพื่อเป็นการตอบแทนที่ตนจะไม่ไปเบิกความยังสถานที่นั้น

(c) ผู้ใด

(2) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้ประโยชน์แก่บุคคลอื่น หรือเสนอหรือสัญญาต่อบุคคลดังกล่าวว่าจะให้ประโยชน์แก่บุคคลที่สามไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมเนื่องจากการการเบิกความในฐานะพยานบุคคลของบุคคลฝ่ายผู้รับในการพิจารณาของศาล... หรือเนื่องจากบุคคลนั้นไม่ไปเบิกความยังสถานที่นั้น

(3) เรียกร้อง แสวงหา ยอมรับ หรือตกลงรับหรือตกลงที่จะยอมรับประโยชน์แก่ตนเองหรือแก่บุคคลอื่นเพื่อเป็นการตอบแทนการที่ตนเบิกความในฐานะพยานบุคคลในการพิจารณาของศาล... หรือเพื่อเป็นการตอบแทนการที่ตนไม่ไปเบิกความยังสถานที่นั้น⁶¹”

⁶¹ U.S.C § 201. Bribery of public officials and witnesses

(b) Whoever—

(3) directly or indirectly, corruptly gives, offers, or promises anything of value to any person, or offers or promises such person to give anything of value to any other person or entity, with intent to influence the testimony under oath or affirmation of such first-mentioned person as a witness upon a trial, hearing, or other

บทบัญญัติมาตรานี้กล่าวถึงการติดสินบนแก่บุคคลสองประเภทได้แก่เจ้าพนักงานและพยานบุคคล ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะการติดสินบนพยานบุคคลเท่านั้นซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวอาจแยกพิจารณาได้ดังนี้

ประการแรก การเอาผิดกับผู้ให้สินบน ได้มีการบัญญัติลักษณะการกระทำที่เป็นความผิดเอาไว้ 2 ประการได้แก่การเอาผิดกับบุคคลผู้ติดสินบนให้แก่พยานบุคคลเพื่อให้เบิกความหรือเพื่อให้ไม่เดินทางไปเบิกความ ตามมาตรา 201 (b) (3) นอกจากนั้น ตามมาตรา 201 (c) (2) ยังกำหนดให้การให้สินบน “ภายหลัง” จากการเบิกความหรือการไม่เดินทางไปเบิกความดังกล่าวเป็นความผิดอีกด้วย ซึ่งจากองค์ประกอบคำว่า “เสนอให้” แสดงว่าแม้พยานบุคคลจะไม่ยอมรับสินบนดังกล่าวก็ถือว่าผู้กระทำมีความผิดสำเร็จตามมาตราดังกล่าวแล้ว

proceeding, before any court, ... to hear evidence or take testimony, or with intent to influence such person to absent himself therefrom;

(4) directly or indirectly, corruptly demands, seeks, receives, accepts, or agrees to receive or accept anything of value personally or for any other person or entity in return for being influenced in testimony under oath or affirmation as a witness upon any such trial, hearing, or other proceeding, or in return for absenting himself therefrom;

(c) Whoever—

(2) directly or indirectly, gives, offers, or promises anything of value to any person, for or because of the testimony under oath or affirmation given or to be given by such person as a witness upon a trial, hearing, or other proceeding, before any court, ... to hear evidence or take testimony, or for or because of such person's absence therefrom;

(3) directly or indirectly, demands, seeks, receives, accepts, or agrees to receive or accept anything of value personally for or because of the testimony under oath or affirmation given or to be given by such person as a witness upon any such trial, hearing, or other proceeding, or for or because of such person's absence therefrom;

ประการที่สอง นอกจากเอาผิดกับผู้ให้สินบนแล้ว ยังได้มีการเอาผิดกับพยานบุคคลผู้รับสินบนอีกด้วย โดยหากเป็นการเรียกหรือยอมรับสินบนก่อนเบิกความจะมีความผิดตามมาตรา 201 (b) (4) แต่หากเป็นการเรียกหรือยอมรับสินบนหลังจากการเบิกความจะมีความผิดตามมาตรา 201 (c) (3)

มีข้อสังเกตว่า “สินบน” ตามมาตรา 201 ใช้คำว่า “ประโยชน์” ซึ่งหมายความรวมถึง การจ้างงาน⁶² เงินกู้⁶³ หรือเช็ค⁶⁴ ด้วย

นอกจากนั้นการติดสินบนให้พยานเบิกความนั้นไม่จำกัดเฉพาะการติดสินบนให้พยานเบิกความเท็จเท่านั้น การติดสินบนให้พยานเบิกความตามความจริงก็อาจมีความผิดตามมาตรานี้ได้ อย่างไรก็ตามหากเป็นการกระทำโดยพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการหรือเป็นการให้ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาเบิกความแก่พยานบุคคลจะไม่ใช่ความผิดตามมาตรา⁶⁵

2.2 ระดับมลรัฐ

2.2.1 มลรัฐอิลลินอยส์

(ก) ความผิดฐานใช้ให้พยานเบิกความเท็จ (Subornation of Perjury) ตามมาตรา 32-3 แห่งประมวลกฎหมายอาญามลรัฐอิลลินอยส์

“ผู้ใดจัดการหรือจูงใจให้ผู้อื่นเบิกความเท็จ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานใช้ให้ผู้อื่นเบิกความเท็จ ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ใน (b)⁶⁶”

⁶² State v Woodward (App Div) 298 NJ Super 390, 689 A2d 801.

⁶³ United States v Coyne (CA2 NY) 4 F3d 100.

⁶⁴ State v Brown, 364 Mo 759, 267 SW2d 682.

⁶⁵ J. Richard Johnston, “Paying the witness Why is it OK for the Prosecution, but not the Defense ?,” *Criminal Justice Winter*, 1997, 11-WTR CRIMJUST 21 <www.westlaw.com>, p.6.

⁶⁶ Illinois Criminal Code 1961 § 32-3. Subornation of Perjury. (a) A person commits Subornation of Perjury when he procures or induces another to make a statement in violation of Section 32-2 which the person knows to be false.

บทบัญญัติมาตรานี้มุ่งเอาผิดกับบุคคลที่มีใช้พยาน แต่ได้ใช้ให้พยานเบิกความเท็จ โดยตัวพยานที่เบิกความเท็จเองจะมีความผิดฐานเบิกความเท็จ (Perjury) แต่บุคคลที่ใช้ให้พยานเบิกความเท็จจะมีความผิดตามมาตรา

(ข) ความผิดฐานสื่อสารกับพยานเพื่อให้มีผลต่อการเบิกความ (Communication of Witnesses) ตามมาตรา 32-4 (b) แห่งประมวลกฎหมายอาญามลรัฐอิลลินอยส์

“ผู้ใดเพื่อขัดขวางคู่ความฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือพยานจากการเบิกความอย่างอิสระ เต็มความสามารถ หรือด้วยความจริง...ใช้อิทธิพลยับยั้ง หรือให้คู่ความหรือพยานเหล่านั้นไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมซึ่งข้อมูลอันเป็นเท็จ หรือข่มขู่จะทำร้ายหรือจะทำอันตรายต่อทรัพย์สินหรือบุคคลใด หรือเสนอ ให้ หรือขู่จะระงับการจ่ายเงินหรือสิ่งอื่นให้แก่บุคคลใด ต้องระวางโทษ...⁶⁷”

จะเห็นได้ว่าลักษณะการกระทำที่จะเป็นความผิดฐานนี้ ได้แก่

1. การใช้อิทธิพลยับยั้งคู่ความหรือพยาน หรือ
2. ให้ข้อมูลอันเป็นเท็จไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมแก่คู่ความหรือพยาน หรือ
3. ข่มขู่จะทำร้าย หรือทำอันตรายต่อทรัพย์สินหรือบุคคลใด หรือ
4. เสนอ ให้ หรือขู่จะระงับการจ่ายเงินหรือสิ่งอื่นให้แก่บุคคลใด

นอกจากนั้นผู้กระทำยังต้องมีเจตนาพิเศษ คือ เพื่อขัดขวางคู่ความฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือพยานจากการเบิกความอย่างอิสระ เต็มความสามารถ หรือตามความจริง อีกด้วย

การกระทำที่จะเป็นความผิดตามมาตรา นี้ เช่น คดี *People v. James A. Scribner*⁶⁸ มีการติดต่อทางโทรศัพท์ไปหาพยานเพื่อจ่ายสินบนเพื่อให้พยานไม่เดินทางไปศาล หรือคดี *People*

⁶⁷ Illinois Criminal Code 1961 § 32-4. Communicating with jurors and witnesses.

(a)... (b) A person who, with intent to deter any party or witness from testifying freely, fully and truthfully to any matter pending in any court, or before a Grand Jury, Administrative agency or any other State or local governmental unit, forcibly detains such party or witness, or communicates, directly or indirectly, to such party or witness any knowingly false information or a threat of injury or damage to the property or person of any individual or offers or delivers or threatens to withhold money or another thing of value to any individual commits a Class 3 felony.

⁶⁸ 108 Ill. App. 3d 1138

v. Jackson⁶⁹ จำเลยได้เสนอสินบนแก่พยานเป็นจำนวน 25 เหรียญเพื่อไม่ให้พยานเบิกความขัดทอดไปยังภริยาของจำเลย หรือในคดี People v. Dorothy Eaton⁷⁰ ซึ่งเป็นกรณีสื่อสารกับลูกขุน โดยจำเลยได้พูดกับลูกขุนคนหนึ่งในระหว่างการรับประทานอาหารกลางวันว่านาย Yanish ซึ่งเป็นพยานคนหนึ่งได้ทำใบรับรองการตรวจอันเป็นเท็จและไม่ควรเชื่อใบรับรองนั้น

นอกจากนั้นยังอาจตีความรวมไปถึงการกระทำด้วยประการใดๆ ที่ทำให้พยานเกิดความไม่แน่ใจ หรือไขว้เขวในการเบิกความได้อีกด้วย เช่น การหลอกพยานว่าสิ่งที่พยานพบเห็นไม่ใช่ยาเสพติด หรือไม่ใช่อาวุธจนพยานเกิดความไม่แน่ใจทำให้เบิกความผิดจากความจริงหรือคำเบิกความไม่น่าเชื่อถือ หรือการบอกแก่พยานว่าการที่พยานเบิกความเช่นนั้นถือเป็นการบปกรรมเพราะจะทำให้จำเลยต้องรับโทษอาญา เป็นต้น

(ค) ความผิดฐานคุกคามพยานบุคคลหรือบุคคลในครอบครัวของพยานบุคคล (Harassment of Representatives for the Child, Jurors, Witnesses and Others) ตามมาตรา 32-4a (a) แห่งประมวลกฎหมายอาญามลรัฐอิลลินอยส์

“(a) ผู้ใดเพื่อรบกวนหรือก่อความรำคาญแก่ผู้อื่นซึ่งได้รับหมายเรียกหรือจะได้รับหมายเรียกให้ไปเป็นลูกขุน... หรือเป็นพยาน หรือบุคคลในครอบครัวของพยานนั้น ... ติดต่อกับพยานหรือผู้ที่จะเป็นพยานหรือบุคคลในครอบครัวของพยานนั้นเพื่อก่อให้เกิดความกดดันทางจิตใจหรือความเครียด หรือสื่อคำขู่ไปยังบุคคลเหล่านั้นให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อร่างกายหรือทรัพย์สิน ต้องระวางโทษ...

(b)...⁷¹”

⁶⁹ 231 Ill. App. 3d 801

⁷⁰ 39 Ill. App. 3d 719

⁷¹ Illinois Criminal Code 1961 § 32-4a Harassment of representatives for the child, jurors, witnesses and others. (a) A person who, with intent to harass or annoy one who has served or is serving or who is a family member of a person who has served or is serving (1) as a juror ... or (2) as a witness, or who may be expected to serve as a witness in a pending legal proceeding, or who was expected to serve as a witness but who did not serve as a witness because the charges against the defendant were dismissed or because the defendant pleaded guilty to the charges against him or her, because of the testimony or potential testimony of the witness or person who may be

บทบัญญัติมาตรานี้เป็นบทบัญญัติที่ต้องการคุ้มครองมิให้พยานหรือผู้ที่คาดว่าจะ
พยานหรือบุคคลในครอบครัวของพยานข่มขู่ เช่น ในคดี *People v. Crawford*⁷² จำเลยในคดีล่อ
ลະเมิดทางเพศเด็กหญิงข่มขู่พยานซึ่งเป็นพี่ชายของผู้เสียหายว่าให้เจียบเสีย มิฉะนั้นตนเองจะให้
เจียบเอง ซึ่งต่อมาศาลได้พิพากษาว่าจำเลยได้กระทำความผิดฐานนี้ นอกจากนั้นบทบัญญัติ
มาตรานี้ยังรวมถึงการกระทำที่เป็นการก่อกวน ทำให้เกิดความรำคาญ ความเครียด หรือความ
กดดันทางจิตใจ โดยลักษณะของการกระทำอาจจะไม่เป็นความผิดอาญาในตัวเองก็ได้ เช่น
โทรศัพท์ไปที่บ้านของพยานกลางดึกทุกคืนเพื่อให้พยานหรือบุคคลในครอบครัวเกิดความเครียด
 เป็นต้น

2.2.2 มลรัฐแคลิฟอร์เนีย

(ก) ความผิดฐานหลอกลวงพยานเพื่อให้มีผลต่อการเบิกความ (Deceiving Witness to Affect Testimony) ตามประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย มาตรา 133

“ผู้ใดขู่ฉ้อหรือหลอกลวง ทำหรือแสดงข้อความ ขู่เท็จจริง คำพูดหรือข้อเขียนไปยัง
พยานหรือผู้ที่ถูกเรียกมาเป็นพยานในศาล การสืบสวน หรือการสอบสวนตามกฎหมาย เพื่อให้มีผล
ต่อการเบิกความของพยานนั้นๆ ต้องระวางโทษ...”⁷³

expected or may have been expected to serve as a witness, communicates directly or indirectly with the juror, witness or person who may be expected or may have been expected to serve as a witness, or family member of a juror or witness or person who may be expected or may have been expected to serve as a witness in such manner as to produce mental anguish or emotional distress or who conveys a threat of injury or damage to the property or person of ... witness or person who may be expected or may have been expected to serve as a witness, or family member of the juror or witness or person who may be expected or may have been expected to serve as a witness commits a Class 2 felony.

(b) ...

⁷² 337 Ill.App.3d 624

⁷³ California Penal Code § 133 Deceiving witness to affect testimony. Every person who practices any fraud or deceit, or knowingly makes or exhibits any false

จากบทบัญญัติข้างต้นจะเห็นได้ว่าการกระทำความผิดฐานนี้นั้น ตัวพยานจะต้องเชื่อว่าข้อความดังกล่าวเป็นความจริงเพราะหากพยานทราบว่าข้อความนั้นๆ เป็นความเท็จ ผู้ที่แจ้งข้อความนั้นแก่พยานจะมีความผิดฐานใช้ให้พยานเบิกความเท็จ (Subornation of Perjury) มิใช่ความผิดฐานนี้ ตัวอย่างของการหลอกลวงพยาน เช่น การโกหกพยานว่าของกลางที่ตนเองพบเห็นนั้นไม่ใช่ยาเสพติด เป็นต้น

(ข) ความผิดฐานใช้ให้พยานเบิกความเท็จ (Subornation of Perjury) ตามประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย มาตรา 127⁷⁴

“ผู้ใดก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิดฐานเบิกความเท็จ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานใช้ให้ผู้อื่นเบิกความเท็จ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับการกระทำความผิดฐานเบิกความผิดด้วยตนเอง”

บทบัญญัติมาตรานี้มีลักษณะทำนองเดียวกับมาตรา 32-3 แห่งประมวลกฎหมายอาญามลรัฐอิลลินอยส์

(ค) ความผิดฐานข่มขู่พยานบุคคลและผู้เสียหาย ตามประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย มาตรา 136.1⁷⁵

statement, representation, token, or writing, to any witness or person about to be called as a witness upon any trial, proceeding, inquiry, or investigation whatever, authorized by law, with intent to affect the testimony of such witness, is guilty of a misdemeanor.

⁷⁴ California Penal Code § 127 Subornation of Perjury. Every person who willfully procures another person to commit perjury is guilty of Subornation of Perjury, and is punishable in the same manner as he would be if personally guilty of the perjury so procured.

⁷⁵ California Penal Code § 136.1 Intimidation of witness. (a) ... any person who does any of the following is guilty of a public offense and shall be punished by imprisonment in a county jail for not more than one year or in the state prison:

(1) Knowingly and maliciously prevents or dissuades any witness or victim from attending or giving testimony at any trial, proceeding, or inquiry authorized by law.

(2) Knowingly and maliciously attempts to prevent or dissuade any witness or victim from attending or giving testimony at any trial, proceeding, or inquiry authorized by law.

(3) ...

“(a) ... ผู้ใดกระทำได้ดังต่อไปนี้มีความผิดและต้องระวางโทษ...

- (1) เจตนาร้ายในการป้องกันหรือห้ามไม่ให้พยานหรือผู้เสียหายไปเบิกความในศาล หรือในการสอบสวน
- (2) พยายามป้องกันหรือห้ามไม่ให้พยานหรือผู้เสียหายไปเบิกความในศาล หรือในการสอบสวน
- (3) ...

(d) ผู้ซึ่งกระทำความผิดตาม (a) ... มีความผิดฐานพยายามกระทำความผิดแม้ว่าการกระทำนั้นจะไม่สำเร็จก็ตาม และการที่ไม่มีบุคคลใดได้รับบาดเจ็บหรือกลัวจากการกระทำนั้นก็ไม่อาจยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ให้พ้นผิดได้...”

บทบัญญัติมาตรานี้ต้องการเอาผิดกับผู้ซึ่งข่มขู่พยานหรือผู้เสียหายเพื่อไม่ให้ไปเบิกความในศาล หรือในการสอบสวน ทั้งนี้ หากการข่มขู่ไม่สำเร็จ ผู้กระทำความผิดต้องรับผิดฐานพยายามกระทำความผิด

3. ประเทศอื่นๆ

3.1 ประเทศญี่ปุ่น

บทบัญญัติของประเทศญี่ปุ่นที่เกี่ยวข้องกับการข่มขู่พยานหลักฐานมีดังต่อไปนี้

3.1.1 ความผิดฐานทำลายพยานหลักฐาน (Suppression of Evidence) ตามมาตรา 104 แห่งประมวลกฎหมายอาญาญี่ปุ่น

ประมวลกฎหมายอาญาญี่ปุ่น มาตรา 104 “ผู้ใดกำจัด ทำลาย ปลอมแปลง หรือเปลี่ยนแปลงพยานหลักฐานในคดีอาญาของบุคคลอื่น หรือใช้พยานหลักฐานปลอมหรือพยานหลักฐานที่ถูกเปลี่ยนแปลง ต้องระวางโทษ...”⁷⁶”

(d) Every person attempting the commission of any act described in subdivisions (a), (b), and (c) is guilty of the offense attempted without regard to success or failure of the attempt. The fact that no person was injured physically, or in fact intimidated, shall be no defense against any prosecution under this section....

⁷⁶ Japanese Criminal Code Article 104. (Suppression of Evidence)

ความผิดมาตรานี้คล้ายกับความผิดฐานทำลายพยานหลักฐาน ตามมาตรา 184 ของประมวลกฎหมายอาญาไทย แต่ต่างกันตรงที่คำว่า “พยานหลักฐาน” ในมาตรานี้ ไม่ได้หมายถึงเฉพาะพยานวัตถุหรือพยานเอกสารเหมือนดังเช่น มาตรา 184 ของประเทศไทย แต่หมายความรวมถึง “พยานบุคคล” ด้วย เช่น การพาพยานบุคคลไปซ่อนยอมเป็นความผิดฐานนี้⁷⁷

นอกจากนั้นความผิดฐานนี้ไม่เพียงแต่กำหนดถึงการกระทำที่เป็นการทำลายการได้มาซึ่งพยานวัตถุ แต่รวมถึงการกระทำทั้งหมดซึ่งมีแนวโน้มจะป้องกันการได้มาซึ่งพยานหลักฐานในคดีอาญาโดยทำลายหรือลดค่าพยานหลักฐานนั้นลงและคำว่า “คดีอาญา” ในมาตรานี้ หมายความรวมถึง ขั้นตอนการสอบสวนด้วย ดังนั้น จึงเป็นการคุ้มครองพยานบุคคลตั้งแต่ในชั้นสอบสวนด้วย⁷⁸

ประการสุดท้าย แม้ผู้กระทำจะเป็นตัวจำเลยเองก็ยังคงต้องรับผิดตามมาตรานี้⁷⁹ แต่หากผู้กระทำเป็นญาติกับผู้ต้องหา ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษตามมาตรา 105⁸⁰

ตัวอย่างเช่น ผู้กระทำความผิดได้ช่วยซ่อนทรัพย์สินที่ถูกลักขโมยมา นอกจากผู้กระทำจะมีความผิดฐานนี้แล้ว ยังมีความผิดฐานรับไว้ซึ่งทรัพย์สินที่ถูกลักขโมย (Acceptance of Stolen Property) ตามมาตรา 256 อีกด้วย⁸¹

“A person who suppresses, damages, counterfeits or alters evidence relating to a criminal case of another person, or who uses counterfeit or altered evidence, shall be punished by imprisonment with work for not more than 2 years or a fine of not more than 200,000 yen.”

⁷⁷ William J. Sebald, The Criminal Code of Japan, (Kobe : The Japan Chonicle Press, 1936), p. 75.

⁷⁸ *Ibid*, pp. 75-76.

⁷⁹ *Ibid*, p. 75.

⁸⁰ When a crime proscribed under the preceding two Articles is committed for the benefit of the criminal or fugitive by a relative of such person, the relative may be exculpated.

⁸¹ William J. Sebald, *supra note 132*, p. 76.

3.1.2 ความผิดฐานข่มขู่พยาน (Intimidation of Witnesses) ตามมาตรา 105-2 แห่งประมวลกฎหมายอาญาประเทศญี่ปุ่น

ประมวลกฎหมายอาญาญี่ปุ่น มาตรา 105-5 บัญญัติว่า “ผู้ใดขอพบกับผู้อื่นโดยการบังคับและปราศจากเหตุอันสมควรหรือข่มขู่ผู้อื่นโดยที่ผู้ที่ถูกขอพบหรือถูกข่มขู่ น่าจะเป็นผู้ที่ทราบข้อเท็จจริงอันเป็นข้อสำคัญในการสืบสวนสอบสวน หรือในการพิจารณาคดีของศาลต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 200,000 เยน⁸²”

บทบัญญัติมาตรานี้ต้องการเอาผิดกับบุคคลซึ่งประชุมกับพยานบุคคลโดยการบังคับและไม่มีเหตุอันสมควร หรือข่มขู่พยานบุคคล

3.2 ประเทศออสเตรเลีย

ประเทศออสเตรเลียได้มีการบัญญัติการกระทำที่เป็นการยุ่งเหยิงกับพยานบุคคลไว้ใน Crimes Act 1914 โดยปรากฏบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการยุ่งเหยิงพยานบุคคลทั้งสิ้น 3 มาตรา ได้แก่ ความผิดฐานข่มขู่หรือทำร้ายพยานบุคคล (Intimidation of Witnesses) ตามมาตรา 36A⁸³

⁸² Japanese Criminal Code Section 105-2. (Intimidation of Witnesses) A person who, in relation to his/her own criminal case or the criminal case of another person, forcibly demands without justifiable grounds a meeting with any person or intimidates any person deemed to have knowledge necessary for investigation or trial of such case, or a relative of such person, shall be punished by imprisonment with work for not more than 1 year or a fine of not more than 200,000 yen.

⁸³ Australia Crimes Act 1914 Section 36A Intimidation of witnesses etc.

A person who:

- (a) threatens, intimidates or restrains;
- (b) uses violence to or inflicts an injury on;
- (c) causes or procures violence, damage, loss or disadvantage to; or
- (d) causes or procures the punishment of;

a person for or on account of his having appeared, or being about to appear, as a witness in a judicial proceeding shall be guilty of an indictable offence.

ความผิดฐานจงใจให้พยานไม่เบิกความหรือเบิกความเท็จ (Corruption of Witness) ตามมาตรา 37⁸⁴ และความผิดฐานกีดกันไม่ให้พยานบุคคลไปศาล (Preventing Witness from Attending Court) ตามมาตรา 40⁸⁵

ตัวอย่างเช่น คดี R v Watt 1996 Hogan ถูกฟ้องฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนรับอันตรายสาหัสที่โดมอนบีช คาสิโน เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 1994 Watt ได้เสนอเงินจำนวน 500 ดอลลาร์ออสเตรเลียแก่ Gwenda June Matthews เพื่อให้ Matthews ซึ่งถูกเรียกให้ไปเบิกความเป็นพยานต่อศาลเบิกความเท็จในคดีดังกล่าวโดยอ้างว่าเป็นหุ้นส่วนทางธุรกิจขายรถจักรยานยนต์กับ Hogan และหาก Hogan ต้องติดคุกเขาจะต้องสูญเสียเงิน Matthews ได้นำเรื่องดังกล่าวมาบอกแก่ตำรวจจนต่อมา Watt ถูกจับ ซึ่ง Matthews ให้การว่าตนเองไม่เคยตกลงยอมรับเงินจำนวนดังกล่าวเลยและก็ได้ไม่ได้เบิกความเท็จในคดีของ Hogan ศาลสูงในรัฐนอร์เทิร์นเทอริทอรีของออสเตรเลีย (Court in the Supreme court of the Northern Territory of Australia) พิพากษาให้ Watt มีความผิดฐาน Corruption of Witnesses ซึ่งใช้หลักเดียวกับคดี R v Danahay 1993 ที่ว่าความผิดสำเร็จทันทีที่เสนอให้

นอกจากนั้นประเทศออสเตรเลียยังมีความผิดที่ต้องการคุ้มครองกระบวนการยุติธรรมอย่างครอบคลุมในทำนองเดียวกับความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรม (Obstruction of justice) ตามมาตรา 1503 U.S.C ของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้แก่ ความผิดฐานพยายามบิดเบือนกระบวนการยุติธรรม (Attempting to Pervert Justice) ตามมาตรา 43 แห่ง Crimes Act 1914 ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ใดพยายามกระทำการไม่ว่าด้วยวิธีใดแม้มิได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้อันเป็นการขัดขวาง ป้องกัน บิดเบือน ทำให้ล้มเหลวซึ่งกระบวนการยุติธรรมทางศาลของเครือรัฐต้อง

Penalty: Imprisonment for 5 years.

⁸⁴ มาตรา 37 แห่ง Crimes Act 1914 “ผู้ใดให้ เสนอจะให้ ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใดๆ แก่ผู้อื่น โดยการตกลงหรือโดยการเข้าใจว่า บุคคลที่เป็นพยานหรือจะไปเป็นพยานในคดีใดๆ จะเบิกความอันเป็นเท็จ หรือละเว้นการเบิกความตามความจริง หรือกระทำการโดยมีเจตนาในการชักจูงบุคคลที่เป็นพยานหรือจะไปเป็นพยานให้เบิกความอันเป็นเท็จ หรือละเว้นจากการเบิกความตามความจริง ต้องระวางโทษจำคุก 5 ปี”

⁸⁵ มาตรา 40 แห่ง Crimes Act 1914 “ผู้ใดเจตนาป้องกันไม่ให้ผู้อื่นซึ่งได้รับหมายเรียกให้ไปเบิกความในฐานะพยานในศาล เดินทางไปศาลในฐานะพยานหรือให้พยานหลักฐานใดต้องระวางโทษจำคุก 1 ปี”

ระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี⁸⁶” โดยจะเห็นได้ว่าความผิดฐานนี้น่าจะได้รับอิทธิพลมาจากความผิดคอมมอนลอว์ของประเทศอังกฤษและบทบัญญัติมาตรา 43 นี้ครอบคลุมการกระทำทุกอย่างที่จะส่งผลให้การดำเนินการสอบสวนการยุติธรรมไม่มีประสิทธิภาพและช่วยอุดช่องว่างการกระทำประการอื่นที่ไม่สามารถปรับเข้ากับความผิดฐานอื่นได้นั่นเอง⁸⁷

3.3 ประเทศเยอรมัน

บทบัญญัติของประเทศเยอรมันที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่เป็นการยุ่งเหยียงกับพยานหลักฐานนั้นปรากฏอยู่เพียงมาตราเดียว ได้แก่ ความผิดฐานชักจูงให้ผู้อื่นเบิกความเท็จ ตามมาตรา 160 แห่งประมวลกฎหมายอาญาเยอรมัน ซึ่งบัญญัติว่า

“(1) ผู้ใดชักจูงให้ผู้อื่นเบิกความเท็จต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับและผู้ใดชักจูงให้ผู้อื่นยืนยันข้อความเท็จในการเบิกความ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับ

(2) ผู้ใดพยายามกระทำความผิดฐานนี้ ต้องระวางโทษตามกฎหมาย⁸⁸”

อาจมีข้อสงสัยว่าเหตุใดประมวลกฎหมายอาญาเยอรมันจึงต้องมีการบัญญัติความรับผิดในกรณีพยายามกระทำการชักจูงให้ผู้อื่นเบิกความเท็จไว้ในมาตรา 160(2) อีก ทั้งนี้ น่าจะ

⁸⁶ Australia Crime Act 1914 Section 43 Attempting to pervert justice

(1) Any person who attempts, in any way not specially defined in this Act, to obstruct, prevent, pervert, or defeat, the course of justice in relation to the judicial power of the Commonwealth, shall be guilty of an offence. Penalty: Imprisonment for 5 years.

⁸⁷ มลรัฐ New South Wale ได้มีการบัญญัติความผิดฐานนี้เช่นกันใน มาตรา 319 Crime Act 1900 ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกสูงถึง 14 ปี

⁸⁸ Germany Criminal Code Section 160 (Subornation of False Testimony)

(1) Whoever suborns another to take a false oath shall be punished with imprisonment for not more than two years or a fine; whoever suborns another to make a false affirmation in lieu of oath or false unsworn testimony shall be punished with imprisonment for not more than six months or a fine of not more than one hundred eighty daily rates.

(2) An attempt shall be punishable.

สามารถนำหลักทั่วไปในเรื่องการพยายามกระทำความผิดมาปรับใช้ได้อยู่แล้ว ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะโดยปกติแล้ว ประเทศเยอรมันจะไม่ลงโทษการพยายามกระทำความผิดที่ไม่รุนแรง (Less Serious Crime) ซึ่งได้แก่ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี ตามมาตรา 12(2)⁸⁹ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะตามมาตรา 23(1)⁹⁰ ดังนั้นเมื่อความผิดฐานชักจูงให้ผู้อื่นเบิกความเท็จตามมาตรา 160 นั้นในส่วนของกรกระทำที่เป็นการชักจูงมีอัตราโทษเพียงจำคุกไม่เกิน 6 เดือน อันถือเป็นความผิดไม่รุนแรง ดังนั้นกฎหมายจึงต้องกำหนดให้ต้องรับผิดในการพยายามกระทำเอาไว้โดยชัดแจ้ง

3.4 ประเทศฝรั่งเศส

บทบัญญัติของกฎหมายฝรั่งเศสที่เกี่ยวข้องกับการยุ้งเหยิงกับพยานบุคคล ได้แก่ ความผิดฐานชักจูงหรือข่มขู่พยานไม่ให้เบิกความหรือเบิกความเท็จ ตามมาตรา 434-15 แห่งประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส ซึ่งบัญญัติว่า

“ผู้ใดสัญญา เสนอให้ ให้ซึ่งของกำนัล กดดัน ข่มขู่ ใช้ความรุนแรง หรือใช้อุบายหลอกลวง ในกระบวนการพิจารณาของศาลหรือเกี่ยวกับข้ออ้างหรือข้อต่อสู้คดีในศาลเพื่อให้ผู้อื่นทำการเบิก

⁸⁹ Germany Criminal Code Section 12 Serious Criminal Offenses and Less Serious Criminal Offenses

(1) Serious criminal offenses are unlawful acts that are punishable by a minimum of imprisonment for one year or more.

(2) Less serious criminal offenses are unlawful acts that are punishable by a minimum of a lesser term of imprisonment or a fine.

(3) Aggravation or mitigation, which are provided under the provisions of the General Part or for especially serious or less serious cases, shall be irrelevant to this classification.

⁹⁰ Germany Criminal Code Section 23(2) Punishability for an Attempt

(1) An attempt to commit a serious criminal offense is always punishable, while an attempt to commit a less serious criminal offense is only punishable if expressly provided by law.

ความเป็นพยาน หรือทำการรับรองอันเป็นเท็จ หรือเพื่อผู้อื่นละเว้นเสียจากการเบิกความ เป็นพยาน หรือทำการรับรอง ต้องระวางโทษจำคุกสามปี และปรับจำนวน 45000 ยูโร ทั้งนี้ แม้ว่าการให้การเท็จนั้นจะไม่เป็นผลก็ตาม⁹¹”

โดยปกติแล้ว ความผิดฐานดังกล่าวเกิดขึ้นโดยการใช้วิธีการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายเพื่อทำให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งกระทำหรือละเว้นการกระทำบางอย่าง ดังรายละเอียดต่อไปนี้⁹²

(ก) ประการแรก เนื่องจากมาตรา 434-15 นี้ใช้คำว่า “ผู้อื่น” เป็นกรรมของการกระทำซึ่งต่างจากมาตรา 434-19 และมาตรา 434-21 เป็นกรณีที่กำหนดการใช้ให้กรรมของการกระทำคือ “ล่อลวง” และ “ผู้เชี่ยวชาญ” ให้การเท็จ ดังนั้นจึงมีข้อสังเกตว่า ตามมาตรา 434-15 นั้น เนื่องจากกฎหมายมิได้บัญญัติไว้ชัดแจ้งถึงขอบเขตของการเป็น “ผู้อื่น” จึงทำให้การปรับใช้บทบัญญัติดังกล่าวเป็นไปในทางขยายความได้ค่อนข้างกว้างขวาง โดยเฉพาะกรณีที่มีผู้ต้องหาหลายคน หรือกรณีมีจำเลยร่วมที่มีการตกลงยกข้อต่อสู้หรือทำคำให้การของตนโดยใช้วิธีการที่เป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าว

ตัวอย่างเช่น คดีหนึ่งที่มีผู้ต้องหาสองคน ทนายของผู้ต้องหาแต่ละคนได้ส่งมอบเช็คให้แก่ผู้ต้องหาอีกคนหนึ่งเพื่อให้ผู้ต้องหาคนนั้นให้การอันเป็นเท็จต่อผู้พิพากษาไต่สวน (devant le juge d'instruction) ได้รับการตัดสินว่าการกระทำดังกล่าวของทนายเป็นความผิดตามมาตรา 434-15⁹³ อย่างไรก็ตามหากจำเลยร่วมสองคนให้คำแนะนำซึ่งกันและกันก่อนกระบวนพิจารณา

⁹¹ Penal Code of France Section 434-15 “The use of promises, offers, presents, pressures, threats, acts of violence, manoeuvres or tricks in the course of proceedings or in respect of a claim or defence in court to persuade others to make or deliver a statement, declaration or false affidavit, or to abstain from making a statement, declaration or affidavit, is punished by three years' imprisonment and a fine of €45,000, even where the Subornation of Perjury was ineffective.”

⁹² Michel Véron, *Droit pénal spécial*, 11e édition (Paris : Sirey, 2006), pp. 407-408 ; Jean Larguier et autres, *Droit pénal spécial*, 13e édition (Paris : Dalloz, 2005), pp. 177-178.

⁹³ Crim. 25 janv. 1984, Bull n°33, et Rev. sc. crim. 1985.72, obs. Delmas-Saint-Hilaire.

เพื่อให้แต่ละคนให้การต่อสู้ไปในทำนองเดียวกันไม่ถือว่าเป็นความผิดเพราะมิได้อาศัยวิธีการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด⁹⁴

(ข) ประการต่อมา การกระทำอันเป็นความผิด ได้แก่ การสัญญา เสนอให้ หรือให้ซึ่งของกำนัล กดดัน ช่มชู้ ใช้ความรุนแรง หรือใช้อุบายหลอกลวง ความผิดและโทษจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีการใช้วิธีการข้างต้นอันกฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิด ในขณะเดียวกัน ต้องพิจารณาด้วยว่าการใช้วิธีการดังกล่าวเพื่อให้เป็นพยานหรือให้การอันเป็นเท็จนั้นก่อผลโดยตรงให้ผู้ถูกระทำเป็นพยานหรือให้การเท็จหรือไม่ เช่น การพิจารณาว่ามีการช่มชู้เกิดขึ้นหรือไม่จำเป็นต้องตีความโดยพิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นต่อสภาวะทางจิตใจของผู้ถูกช่มชู้ด้วย⁹⁵

การกระทำดังกล่าวทั้งหลายข้างต้น อาจเกิดขึ้นในชั้นการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการหรือในการฟ้องคดีของโจทก์หรือต่อสู้คดีของจำเลยก็ได้ และไม่ว่าจะเป็นการกระทำที่อยู่ใน การพิจารณาของศาลอุทธรณ์ก็ตาม อย่างไรก็ตาม การให้คำมั่นนั้น ไม่จำเป็นว่าจะต้องเกิดขึ้นก่อนการขอให้เป็นพยานเท็จ กล่าวคือ การขอให้เป็นพยานเท็จอาจเกิดขึ้นก่อนแล้วจึงมีการให้ คำมั่นต่อมาภายหลังก็ถือว่าความผิดได้เกิดขึ้นแล้ว

(ค) ประการที่สาม ผู้กระทำจะต้องมีเจตนากระทำความผิด คือ กระทำไปเพื่อ

- ใ้บุคคลใดบุคคลหนึ่งแฉ่งความ เป็นพยานหรือทำการรับรองใดๆอันเป็นเท็จ ทั้งนี้ไม่ว่าการเป็นพยานหรือให้การดังกล่าวเป็นไปโดยสมัครใจหรือเกิดจากการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ หรือ

- ใ้บุคคลใดๆละเว้นเสียจากการเบิกความ เป็นพยาน หรือทำการยืนยันโดย เอกสารใดๆซึ่งสังเกตได้ว่ากฎหมายบัญญัติให้เป็นความผิดไม่ว่าจะเป็นกรณีกระทำการหรือกรณีที่ ละเว้นกระทำการ (กรณีละเว้นกระทำการ เป็นบทบัญญัติที่เพิ่งได้รับการเพิ่มเติมในภายหลัง)

ในทางตรงกันข้าม การให้คำมั่น การช่มชู้ เพื่อให้การเป็นพยานตามความเป็นจริงไม่เป็น ความผิดตามมาตรา⁹⁶

⁹⁴ Crim. 26 janv. 1972, Gaz. Pal. 1972.2.718.

⁹⁵ Crim. 4 avr. 1978 Bull. crim.n°125 ; D. 1978.512 rapp. Robert ; RSC 1979.83, obs. Vitu.

⁹⁶ Crim. 5 oct. 1971, Gaz. Pal. 1972.1.137.

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ผู้ต้องหาให้การอันเป็นเท็จต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งไม่มีความผิดฐานเป็นพยานเท็จ แต่ผู้ใช้ให้ผู้ต้องหากระทำการดังกล่าวก็ยังคงมีความผิดและรับโทษในฐานะที่ใช้ให้ผู้อื่นเป็นพยานหรือให้การอันเป็นเท็จตามมาตรา

นอกจากนี้ แม้ว่าภายหลังจะไม่มี การเป็นพยานหรือให้การอันเป็นเท็จเกิดขึ้นก็ตาม ผู้ใช้ให้บุคคลอื่นกระทำการดังกล่าวก็ยังคงมีความผิด เนื่องจากกฎหมายมุ่งเอาผิดกับเจตนาในการก่อให้ผู้อื่นเป็นพยานหรือให้การอันเป็นเท็จเป็นสำคัญ ความผิดฐานใช้ให้ผู้อื่นเป็นพยานหรือให้การอันเป็นเท็จจึงเป็นความผิดขัดแย้งกันแตกต่างหากจากความผิดฐานเป็นพยานเท็จ

(ง) ประการสุดท้าย การลงโทษ ไม่ว่าจะ เป็นกรณีการใช้ให้ล่าม ผู้เชี่ยวชาญ หรือ บุคคลใดๆ ก็ตามเป็นพยานหรือให้การอันเป็นเท็จ ล้วนมีระวางโทษเท่ากัน กล่าวคือ จำคุก 3 ปี และปรับ 45,000 ยูโร

ในกรณีที่มีการเป็นพยานหรือให้การอันเป็นเท็จเกิดขึ้นจากการใช้ ผู้ใช้ย่อมต้องรับโทษเสมือนเป็นตัวการผู้สมรู้ร่วมคิดกับผู้ที่เป็นพยานหรือให้การอันเป็นเท็จดังกล่าว⁹⁷ ซึ่งมีผลให้ผู้ใช้ต้องรับโทษหนักขึ้นตามมาตรา 434-14 ในฐานะตัวการร่วม ทั้งนี้ แม้จะปรากฏข้อเท็จจริงว่าวิธีการเป็นพยานหรือให้การอันเป็นเท็จนั้นแตกต่างไปจากวิธีที่ผู้ใช้ทำการตกลงเอาไว้ก็ตาม⁹⁸

⁹⁷ Crim. 24 juill. 1958 (2 arrêts), Bull. crim. n° 572 et 573.

⁹⁸ Crim. 4 oct. 1961, Bull n° 373.